

Zvláštní zpráva

Většina zjednodušujících opatření v programu Horizont 2020 usnadnila příjemcům situaci, ale stále existují příležitosti ke zlepšení

(podle čl. 287 odst. 4 druhého pododstavce SFEU)

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

AUDITNÍ TÝM

Účetní dvůr ve svých zvláštních zprávách informuje o výsledcích auditů politik a programů EU či témat z oblasti správy a řízení zaměřených na konkrétní oblasti rozpočtu. Účetní dvůr vybírá a koncipuje tyto auditní úkoly tak, aby byl jejich dopad co nejvyšší, a zohledňuje přitom rizika pro výkonnost a zajištění souladu s předpisy, objem příslušných příjmů či výdajů, očekávaný vývoj, politické zájmy a zájem veřejnosti.

Tento audit výkonnosti provedl auditní senát IV, který odpovídá za oblast regulace trhu a konkurenceschopného hospodářství a jemuž předsedá člen EUD Neven Mates. Audit vedl člen EÚD Alex Brenninkmeijer a podporu mu poskytovali vedoucí kabinetu Raphael Debets, a tajemnice kabinetu Di Haiová, vyšší manažer Paul Stafford, vedoucí úkolu Daniela Hristová a auditoři Wayne Codd, Juan Antonio Vázquez Rivera a Marco Montorio.

Zleva doprava: Raphael Debets, Di Haiová, Wayne Codd, Alex Brenninkmeijer, Paul Stafford, Daniela Hristová, Marco Montorio, Juan Antonio Vázquez Rivera.

Obsah

	Body
Zkratky a zkratková slova	
Glosář	
Shrnutí	I–XI
Úvod	1–10
Co je Horizont 2020?	1–4
Historie financování výzkumu a inovací v EU	5–7
Shrnutí nejaktuálnějších iniciativ zaměřených na zjednodušení	8–10
Rozsah a koncepce auditu	11–14
Rozsah auditu	11–12
Koncepce	13–14
Připomínky	15–115
Komise určila, jaká zjednodušující opatření jsou potřebná, na základě svých zkušeností z předchozích programů	15–20
Hlavní změny usilující o zjednodušení se týkaly koncepce, organizace a podpůrných nástrojů	21–69
Vytvoření společného centra podpory je zásadním krokem k jednotnému provádění programu Horizont 2020	21–29
Příjemci oceňují komunikační kanály a možnosti pro zpětnou vazbu, ale někteří se stále setkávají s nejednotným přístupem i úrovní služeb	30–45
Účastnický portál zjednodušuje pro příjemce správu grantů	46–51
Pokyny Komise (komentovaná vzorová grantová dohoda) jsou ucelené, ale obtížně se používají a jejich časté změny vedou k nejistotě	52–55
Nové iniciativy zaměřené na další zjednodušení dosud nebyly v plné míře vyzkoušeny a vyhodnoceny	56–69
Grant lze získat rychleji, ale příležitosti ke snížení administrativní zátěže nebyly plně využity	70–96
Zrušení fáze vyjednávání zkrátilo lhůtu pro udělení grantu	72–75

Širší uplatňování dvoufázového hodnocení by mohlo řadě neúspěšných žadatelů snížit náklady	76–79
Přetrvávají obavy ohledně kvality hodnocení a zpětné vazby pro neúspěšné uchazeče	80–90
Pečeť excellence nesplnila očekávání	91–96
Vykazování a kontrola projektových nákladů	97–112
Pravidla týkající se osobních nákladů byla zjednodušena, ale některé změny způsobily příjemcům potíže a osobní náklady jsou nadále hlavním zdrojem chyb	97–105
Zátěž spojená s audity klesla, ale příjemci se setkávají s nejednotným postupem při externě zadávaných auditech <i>ex post</i>	106–112
Účast malých a středních podniků se zvýšila, ale jisté překážky přetrvávají	113–115
Závěry a doporučení	116–129
Organizační snahy o zjednodušení	117–121
Zahájení projektu	122–126
Vykazování a kontrola projektových nákladů	127–128
Účast malých a středních podniků	129
Příloha - Rizika, která jsou podle příjemců spojena se zjednodušeným vykazováním nákladů	
Odpovědi Komise	

ZKRATKY A ZKRATKOVÁ SLOVA

CIP	Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace (<i>Competitiveness</i>)
EARTO	Evropské sdružení výzkumných a technologických organizací (<i>European Association of Research and Technology Organisations</i>)
EASME	Výkonná agentura pro malé a střední podniky (<i>Executive Agency for Small and Medium-Sized Enterprises</i>)
EIT	Evropský inovační a technologický institut
EP	Evropský parlament
EUA	Evropská asociace univerzit
EÚD	Evropský účetní dvůr
GŘ CNECT	Generální ředitelství Evropské komise pro komunikační sítě, obsah a technologie
GŘ RTD	Generální ředitelství pro výzkum a inovace
H2020	Horizont 2020 (osmý rámcový program)
JRC	Společné výzkumné středisko (<i>Joint Research Centre</i>)
MSP	Malé a střední podniky
Nástroj pro	Nástroj pro malé a střední podniky
REA	Výkonná agentura pro výzkum
RES	Informační servis pro oblast výzkumu (<i>Research Enquiry Service</i>)
TRL	Úroveň připravenosti technologie (<i>technology readiness level</i>)
UEAPME	Evropské sdružení řemesel a malých a středních podniků (<i>European Association of Craft, Small and Medium-sized Enterprises</i>)
7. RP	Sedmý rámcový program
9. RP	Devátý rámcový program

GLOSÁŘ

Ceny na podporu inovací: jedna z možností pro účely zjednodušeného vykazování nákladů, kdy se uděluje finanční příspěvek jako odměna v soutěži.

Evropa 2020: Desetiletá strategie navržená Evropskou komisí dne 3. března 2010 k podpoře rozvoje hospodářství Evropské unie (a nahrazující Lisabonskou strategii na období 2000–2010). Jejím prvořadým cílem je „inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“ s větší koordinací vnitrostátních politik s politikou EU.

H2020: Osmý rámcový program

Informační dokument: Informační dokument EÚD z března 2018 s názvem „Příspěvek ke zjednodušení programu EU pro výzkum v období po programu Horizont 2020“.

Informační servis pro oblast výzkumu: Online služba Komise, jejímž účelem je odpovídat na dotazy žadatelů a příjemců o evropském výzkumu obecně a o postupu ověřování právnických subjektů.

Jednorázové částky: typ zjednodušeného vykazování nákladů obnášející předem stanovené částky, které se proplatí na základě splnění předem definovaných cílů nebo milníků projektu, aniž by bylo nutné vykazovat skutečné náklady, které účastníkovi vznikly.

Kaskádové financování: Mechanismus Evropské komise, jehož prostřednictvím mohou příjemci grantů rozdělit finanční prostředky do dílčích grantů, které se poskytují třetím stranám vně konsorcia.

Komentovaná vzorová grantová dohoda: uživatelská příručka pro žadatele a příjemce, která shrnuje a vysvětluje podmínky obecné vzorové grantové dohody a různých specifických vzorových grantových dohod v rámci programu Horizont 2020.

Kontroly *ex ante*: Preventivní kontroly, které se provádějí před schválením grantu nebo před uskutečněním platby.

Kontroly *ex post*: Kontroly prováděné po uskutečnění platby.

Lhůta pro udělení grantu: definovaná jako správní období mezi podáním návrhu a podpisem grantové dohody, který signalizuje zahájení projektu.

Malé a střední podniky (MSP): podniky, které zaměstnávají méně než 250 zaměstnanců a mají roční obrat nepřesahující 50 milionů EUR anebo roční bilanční sumu nepřesahující 43 milionů EUR (definováno v článku 2 přílohy k doporučení 2003/361/ES).

Národní kontaktní místo: Vnitrostátní struktura zřízená v členském státě EU či jiné zemi účastníci se programu Horizont 2020, jejímž účelem je poskytnout žadatelům individualizovanou podporu přímo na místě v jejich vlastním jazyce.

Pravidla pro účast: Konkrétní pravidla financování programu Horizont 2020 stanovená v nařízení (EU) č. 1290/2013.

Projektový pracovník: Úředník EU, který odpovídá za řízení příspěvku EU v projektu a je zároveň hlavní kontaktní osobou pro příjemce. Zpravidla je přítomen u projektu od jeho začátku až do konce, přičemž má klíčovou úlohu ve všech příslušných rozhodnutích týkajících se projektů (platby, změny, přezkumy apod.).

Přehled programu Horizont 2020: online přehled údajů o provádění programu Horizont 2020, který je přístupný prostřednictvím účastnického portálu.

Příjemce: Osoba nebo organizace (jednotlivě nebo ve skupině), které je uděleno financování EU formou grantu.

Rámcový program (RP): Rámcový program je hlavním nástrojem EU pro financování výzkumu v Evropě. Rámcový program navrhuje Evropská komise a přijímá Rada a Evropský parlament postupem spolurozhodování.

Společné centrum podpory: Ředitelství Komise, které centralizuje všechny služby podpory v oblasti výzkumu a inovací.

Účastnický portál: Účastnický portál je internetová platforma pro elektronickou správu projektů v oblasti výzkumu a inovací financovaných EU, která je hostitelskou platformou pro služby spojené se správou grantových návrhů a projektů po celou dobu jejich životního cyklu.

Unie inovací: Jedna ze sedmi stěžejních iniciativ strategie Evropa 2020.

Úroveň připravenosti technologie: Měřicí stupnice vypracovaná NASA k posuzování vyspělosti konkrétní technologie. Používá se zejména k posouzení připravenosti jednotlivých prvků technologií fungovat ve větším technologickém celku. Na stupnici od 1 do 9 odpovídá TRL 1 zhruba základnímu výzkumu, TRL 2–4 aplikovanému výzkumu, TRL 5–6 aplikovanému výzkumu/vývoji, TRL 7–8 demonstracím a TRL 9 plnému zprovoznění.

Víceletý finanční rámec (VFR): Víceletý rozpočet EU, který stanoví priority a parametry pro výdaje EU na následujících pět až sedm let.

Výzkumná a inovační infrastruktura: Generální ředitelství Komise, výzkumné agentury a společné podniky.

Výzva k předkládání návrhů: Postup, kterým se uchazeči se vyzývají, aby předložili návrhy projektů, s cílem získat od EU finanční prostředky. Existuje několik typů výzev (se zvláštními systémy pro předkládání návrhů nebo hodnocení): dvoufázové výzvy, výzvy s více lhůtami a výzvy k předkládání návrhů.

Žadatel: Osoba nebo organizace (jednotlivě nebo ve skupině), která žádá o financování EU.

7. RP: Sedmý rámcový program

SHRNUTÍ

I. Horizont 2020 je osmým rámcovým programem EU pro výzkum a inovace. S rozpočtem ve výši 76,4 miliardy EUR na období 2014–2020 je největším programem v oblasti veřejného výzkumu a inovací na světě.

II. Program Horizont 2020 má vliv na širokou škálu politik EU a je řízen několika generálními ředitelstvími Komise, což přispívá k jeho složitosti. Komise v programu Horizont 2020 zjednodušila pravidla a postupy, zkrátila lhůtu pro udělení grantu, zjednodušila informační systémy, snížila počet režimů financování a poskytla jasnější pokyny a větší právní jistotu příjemcům.

III. Posuzovali jsme, zda zjednodušující opatření Komise snížila administrativní zátěž příjemců. Zkoumali jsme, zda koncepce opatření vycházela z předchozích hodnocení a zpětné vazby od zúčastněných stran. Provedli jsme průzkum mezi příjemci grantů z programu Horizont 2020, abychom posoudili, jaké pozitivní a negativní dopady vnímají u těchto opatření z hlediska snížení administrativní zátěže.

IV. Zjistili jsme, že většina zjednodušujících opatření Komise účinně snížila administrativní zátěž příjemců v rámci programu Horizont 2020, i když ne všechny kroky přinesly očekávaný výsledek a stále je možné leccos zlepšit. Důležitá je také stabilita pravidel: příjemci jsou schopni přizpůsobit se složitým prvkům, avšak časté změny pokynů mohou vést k nejasnostem a nejistotě.

V. Konstatovali jsme, že Komise vymezila potřebná zjednodušující opatření na základě svých zkušeností s řízením předchozích programů. Ke zjednodušení významně přispěly nové organizační a horizontální struktury, zejména zřízení společného centra podpory. Přispělo to k ucelenějšímu provádění programu.

VI. Informační servis pro oblast výzkumu, který poskytuje poradenství a podporu žadatelům a účastníkům, nebyl do společného centra podpory začleněn. Přestože od 7. RP se jeho služby zlepšily, existují i jiné nástroje pro zodpovídání dotazů, takže jednotný přístup k případům není možné zaručit. Různou podporu a poradenství nabízejí také národní kontaktní místa.

VII. Podpůrné nástroje, jako například účastnický portál, se zkvalitnily. Zavedení elektronického podpisu zjednodušilo pro žadatele i příjemce udělování a správu grantů. Určitá technická zlepšení jsou však stále nutná. Podobně také manuál k poskytování grantů nabízí sice ucelené a podrobné informace, ale je obtížné se v něm orientovat, zejména pro nezkušené příjemce.

VIII. Lhůta pro udělení grantu od podání žádosti do podpisu grantové dohody se výrazně zkrátila díky využívání elektronických nástrojů a zrušení fáze vyjednávání, ale příležitosti ke snížení administrativní zátěže nebyly plně využity. Pouze u zlomku výzev k předkládání návrhů se uplatňuje dvoufázové hodnocení. To má dopad zejména na neúspěšné žadatele. Navíc „pečeť excellence“, která měla pomoci nejlepším z neúspěšných návrhů získat financování jinde, zatím nesplnila svůj účel.

IX. Pokusy o zjednodušení pravidel týkajících se osobních nákladů nepřinesly očekávané výsledky a tato pravidla jsou pro příjemce nadále složitá, což vede k chybám ve výkazech nákladů. Nově přijaté postupy měly i několik negativních vedlejších účinků a následné úpravy způsobily určité nejasnosti a právní nejistotu. Administrativní zátěž by mohlo snížit uplatňování obvyklých postupů účtování nákladů, zejména pokud jde o osobní náklady. Nové možnosti zjednodušeného vykazování nákladů, jaké představují jednorázové částky a ceny na podporu inovací, mají potenciál snížit administrativní zátěž, ale zatím nebyly Komisí dostatečně testovány.

X. Díky vytvoření společného auditního útvaru a nové strategii auditu se snížila auditní zátěž ve srovnání se 7. RP, ale různá kvalita auditů prováděných externími společnostmi může u příjemců vést k nespokojenosti nebo způsobit nejasnosti.

XI. Komisi doporučujeme, aby:

- a) lépe komunikovala s žadateli a příjemci;
- b) zintenzivnila testování jednorázových částek;
- c) zvážila větší využití dvoufázového postupu hodnocení;
- d) přehodnotila podmínky odměňování odborných hodnotitelů;

- e) rozšířila uznávání pečeti excellence;
- f) zajistila stabilitu pravidel a pokynů pro účastníky;
- g) zlepšila kvalitu externě zadávaných auditů;
- h) dále zjednodušila nástroje a pokyny pro malé a střední podniky.

ÚVOD

Co je Horizont 2020?

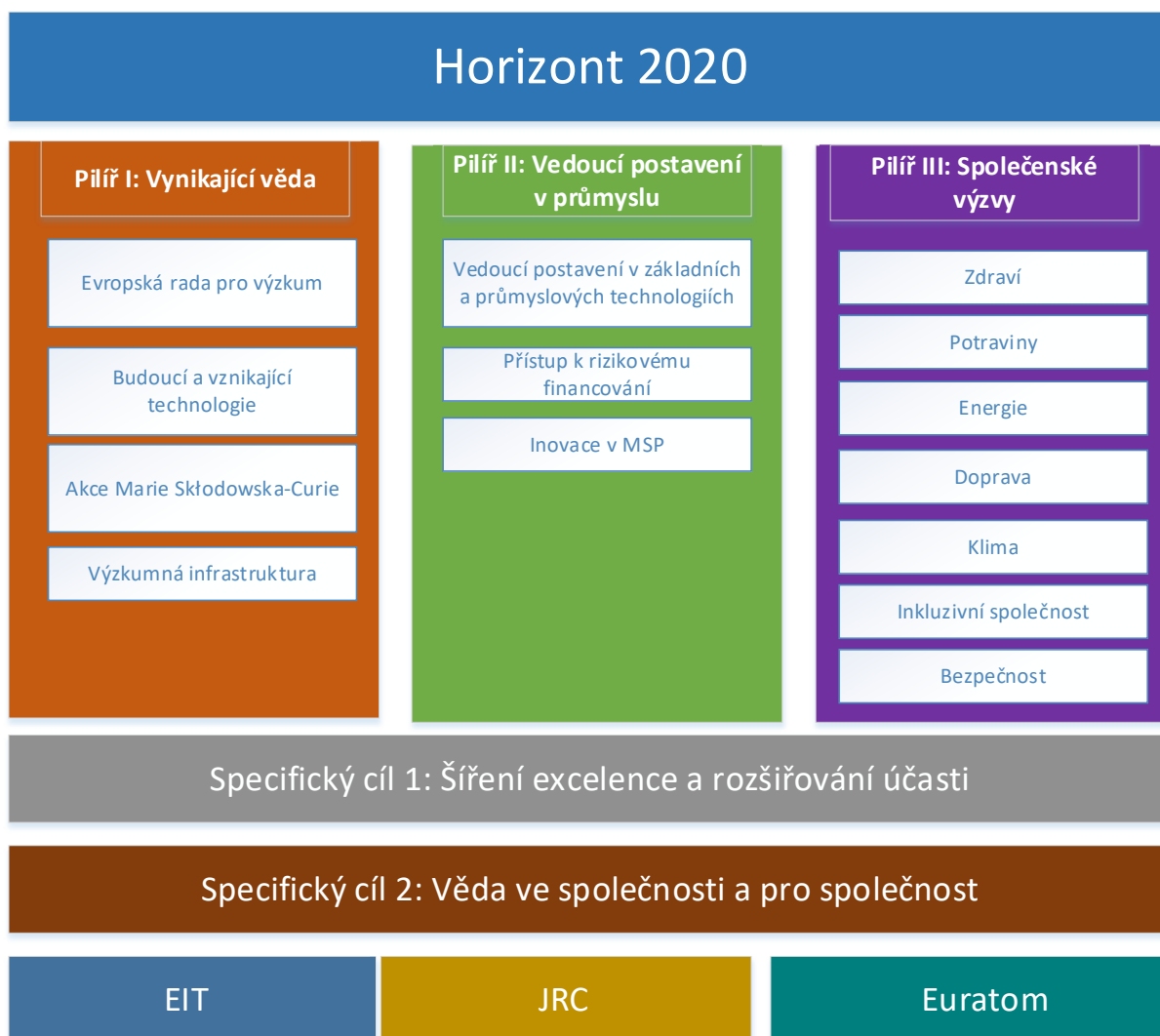
1. Horizont 2020 je osmým rámcovým programem EU pro výzkum a inovace. S rozpočtem ve výši 76,4 miliardy EUR¹ na období 2014–2020 je největším programem v oblasti veřejného výzkumu a inovací na světě.
2. Program Horizont 2020 vychází z priorit strategie Evropa 2020. Stojí na třech hlavních pilířích a má stanoveny dva specifické cíle, které se vztahují na řadu nejrůznějších témat (viz **obrázek 1**). Poskytují se z něj finanční prostředky výzkumným pracovníkům, výzkumným ústavům, univerzitám, soukromým společnostem (velkým korporacím i malým a středním podnikům) a veřejným subjektům, ať už jednotlivě, nebo v konsorciu, které se společně podílejí na projektech výzkumné spolupráce.
3. Program se zaměřuje především na malé a střední podniky. Evropská komise podporuje účast těchto podniků jak v projektech spolupráce, tak prostřednictvím nového nástroje pro malé a střední podniky, který byl vytvořen konkrétně pro menší vysoce inovační společnosti.
4. Průřezová povaha výzkumu a inovací a jejich dopad na široké spektrum politik EU má pro způsob řízení programu Horizont 2020 určující význam. Generální ředitelství Komise pro výzkum a inovace (GŘ RTD) řídí program spolu s dalšími osmi generálními ředitelstvími². Za některé části rozpočtu může být odpovědné více než jedno generální ředitelství. Celkově je rozpočet programu Horizont 2020 plněn 22 různými subjekty³.

¹ Aktualizovaný rozpočet programu Horizont 2020 po zřízení Evropského fondu pro strategické investice (EFSI) a včetně programu Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu.

² GŘ RTD, GŘ CNECT, GŘ GROW, GŘ EAC, GŘ AGRI, GŘ MOVE, GŘ HOME, GŘ ENER a společné výzkumné středisko.

³ Výkonné agentury Komise, partnerství veřejného a soukromého sektoru mezi EU a členskými státy, partnerství veřejného a soukromého sektoru s odvětvovými partnery, Evropská investiční banka a Evropský inovační a technologický institut (EIT).

Obrázek 1 – Struktura programu Horizont 2020

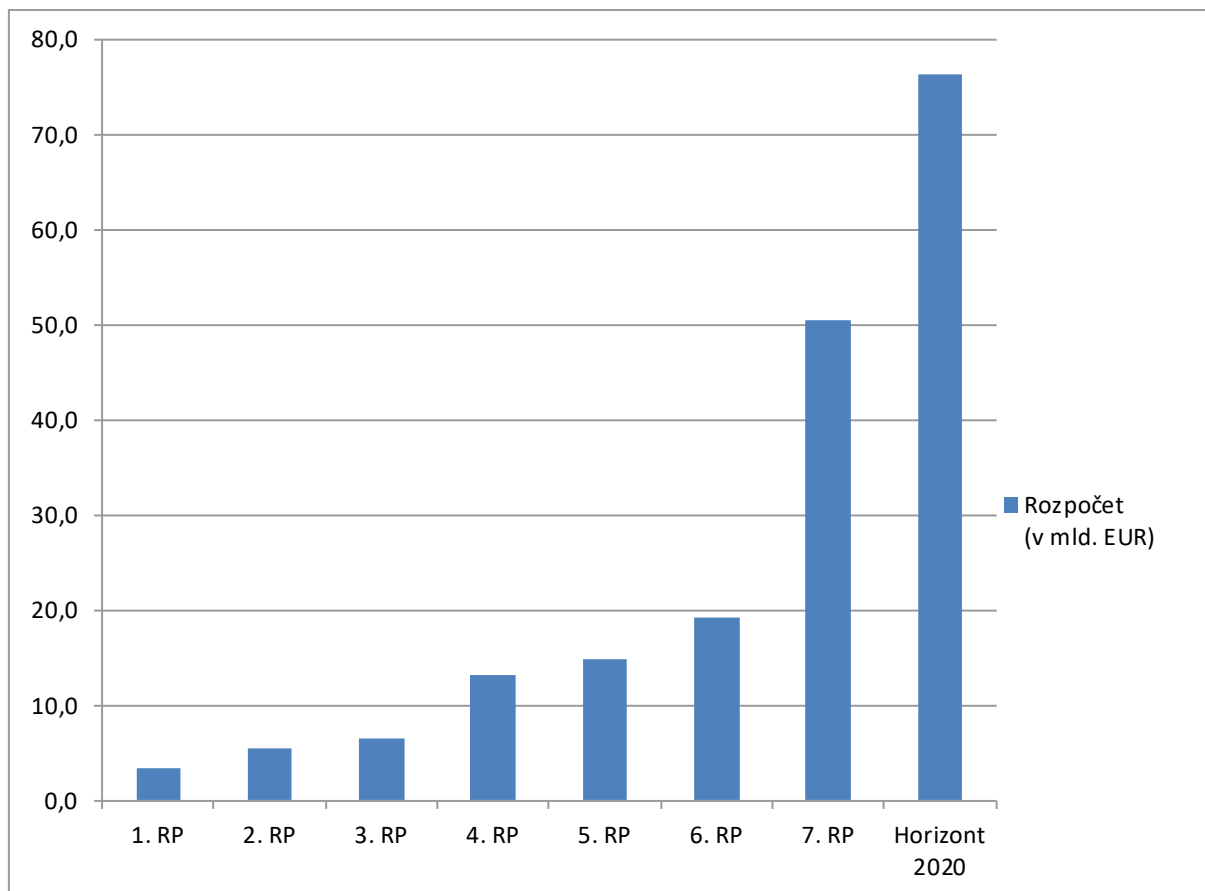

Zdroj: EÚD.

Historie financování výzkumu a inovací v EU

5. Evropské financování výzkumných činností bylo zahájeno v rámci prvních smluv Společenství a v roce 1983 bylo dále rozšířeno vytvořením prvního rámcového programu Společenství pro výzkum (1. RP).

6. Od té doby se hlavní oporou výzkumné spolupráce v Evropě staly na sebe navazující rámcové programy, které se postupně rozrůstaly co do velikosti, rozsahu i ambicí. **Obrázek 2** znázorňuje vývoj financování evropského výzkumu od jeho prvního programu.

Obrázek 2 – Vývoj financování výzkumu v období 1984–2020

Zdroj: EÚD.

7. Coby osmý program je Horizont 2020 je důležitým prováděcím nástrojem Unie inovací, jedné ze sedmi stěžejních iniciativ strategie Evropa 2020⁴. Sdružuje veškeré financování výzkumu a inovací, které se dříve poskytovalo prostřednictvím sedmého rámcového programu (7. RP), činností rámcového programu pro konkurenceschopnost a inovace zaměřených na inovace a Evropského inovačního a technologického institutu (EIT).

Shrnutí neaktuálnějších iniciativ zaměřených na zjednodušení

8. O zjednodušení financování výzkumu a inovací v EU se jedná mnoho let a průmyslová odvětví, akademická obec a výzkumní pracovníci z celé Evropy usilují o zjednodušení správních předpisů, lepší komunikaci s Evropskou komisí, právní jistotu a jednotnost. Komise

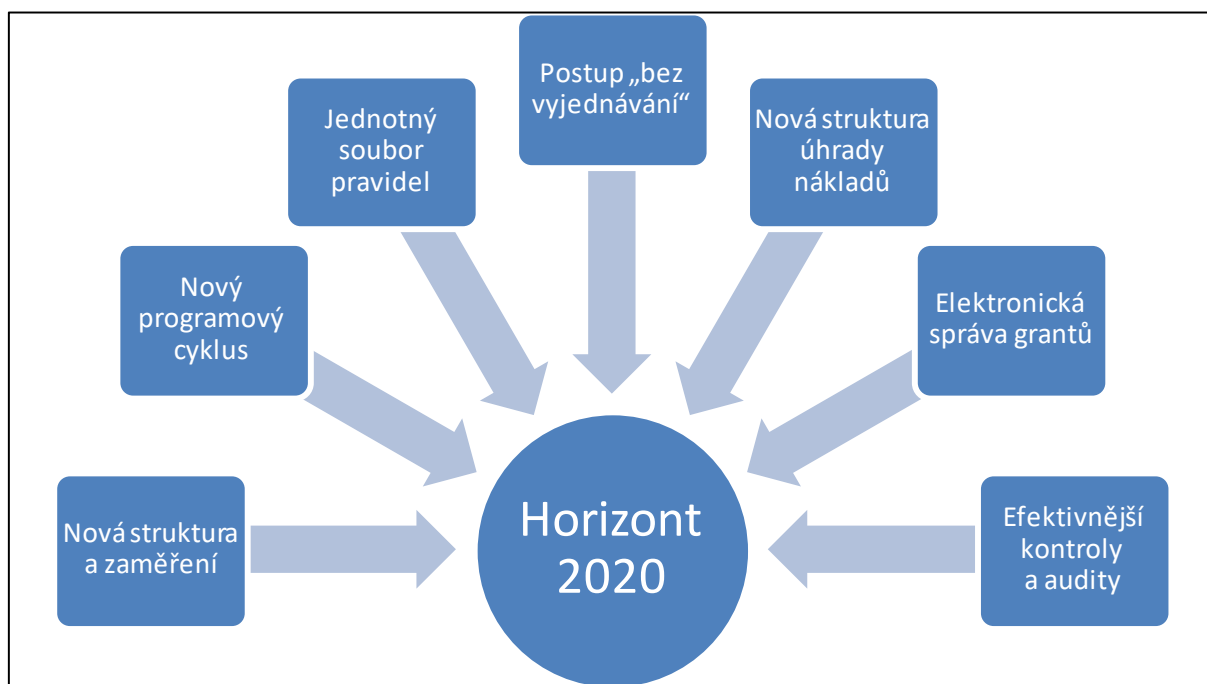
⁴ <http://ec.europa.eu/research/innovation-union/index.cfm>

byla kritizována za nejasné pokyny pro příjemce, dlouhé lhůta pro udělení grantu, složitá pravidla financování a neúčinné postupy správy grantů.

9. V programu Horizont 2020 se zjednodušení stalo hlavním cílem⁵. Evropská komise navrhla změny směřující ke zjednodušení pravidel pro financování výzkumu a inovací v EU.

10. Mezi tyto změny patřilo vypracování jednotného souboru pravidel, harmonizace procesů správy grantů a zjednodušení podpůrných informačních systémů, snížení počtu programů, větší soudržnost a jasnost pravidel, stanovení jasnějších prioritních cílů a ukazatelů, ucelenější pravidla v oblasti způsobilosti nákladů, zjednodušení forem grantů a zkrácení lhůty pro udělení grantu a výplatu prostředků (viz **obrázek 3**).

Obrázek 3 – Hlavní zjednodušující opatření programu Horizont 2020

Zdroj: EÚD.

⁵ Viz 20. bod odůvodnění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1291/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se zavádí Horizont 2020 – rámcový program pro výzkum a inovace (2014–2020) (Úř. věst. L 347, 20. 12. 2013, s. 104).

ROZSAH A KONCEPCE AUDITU

Rozsah auditu

11. Tato zvláštní zpráva je nejnovější z řady publikací EÚD zabývajících se rámcovým programem pro výzkum a inovace. Patřil mezi ně také informační dokument z března 2018, který se zaměřoval na další vývoj, s názvem „Příspěvek ke zjednodušení výzkumných programů EU po ukončení programu Horizont 2020“. Účetní dvůr se rozhodl provést tento audit v dostatečném předstihu s ohledem na přípravu příštího rámcového programu pro výzkum a inovace.

12. Během auditu jsme si kladli otázku „Byla zjednodušující opatření přijatá Komisí v rámci programu Horizont 2020 účinná pro snížení administrativní zátěže příjemců?“ Abychom na ni našli odpověď, zjišťovali jsme, zda Komise koncipovala tato opatření na základě předchozích hodnocení a zpětné vazby od zúčastněných stran. Provedli jsme průzkum mezi příjemci grantů z programu Horizont 2020 s cílem posoudit pozitivní i negativní dopad těchto opatření.

Koncepce

13. Pracovali jsme s informacemi z nejrůznějších zdrojů:

- a) přezkoumali jsme a analyzovali právní základy, pokyny, hodnotící a monitorovací zprávy, stanoviska a další dokumenty s ohledem na zjednodušení;
- b) projednali jsme zjednodušující opatření s příslušnými útvary Komise⁶ a zástupci zastřešujících organizací⁷ a zúčastnili jsme se schůzky národních kontaktních míst a schůzky zúčastněných stran, kterou organizovalo společné centrum podpory.

14. V únoru 2018 jsme zaslali internetový dotazník 32 918 kontaktům z 20 797 organizací, které obdržely finanční prostředky z programu Horizont 2020. Náš průzkum se týkal období

⁶ GŘ RTD, GŘ CNECT a REA.

⁷ EARTO, UEAPME, EUA.

od zahájení programu v roce 2014 do ledna 2018 a obsahoval 59 otázek. Příjemců jsme se ptali na jejich názory na účinnost zjednodušujících opatření a na případné srovnání se 7. RP. Obdrželi jsme 3 598 odpovědí. Abychom výsledky průzkumu mohli podložit podrobnějšími informacemi, zorganizovali jsme schůzky s osmi konečnými příjemci (dva malé a střední podniky, dvě univerzity, jedna velká soukromá společnost a tři organizace pro výzkum a technologie).

PŘIPOMÍNKY

Komise určila, jaká zjednodušující opatření jsou potřebná, na základě svých zkušeností z předchozích programů

15. Při přípravě nového rámcového programu je důležité provést důkladnou analýzu a hodnocení programů předcházejících. Komise by měla vyhodnotit, zda jsou uplatněné politiky a výdajové činnosti vhodné pro daný účel a zda přinesly žádoucí změny ve prospěch evropských podniků a občanů. Výsledky hodnocení by jí měly pomoci rozhodnout, zda opatření EU mohou pokračovat v nezměněné podobě, nebo zda potřebují upravit.

16. V právním základu 7. RP se vyžadovalo, aby Komise nepřetržitě a systematicky sledovala provádění programu⁸. Komise během provádění 7. RP vypracovávala výroční monitorovací zprávy, v nichž pravidelně podrobně analyzovala vzorce účasti v programu, prováděcí otázky a situaci s ohledem na zjednodušení.

17. V souladu s interinstitucionální dohodou o zdokonalení tvorby právních předpisů⁹ si Komise prostřednictvím různých konzultačních mechanismů vyžádala také zpětnou vazbu od klíčových zúčastněných stran (viz **rámeček 1**).

⁸ Článek 7 rozhodnutí Evropského Parlamentu a Rady č. 1982/2006/ES ze dne 18. prosince 2006 o sedmém rámcovém programu Evropského společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (2007 až 2013) (Úř. věst. L 412, 30.12.2006, s. 1).

⁹ 2003/C 321/01 v platnosti do 12.4. 2016 a nahrazené [32016Q0512\(01\)](#) (Úř. věst. L 123, 12.5.2016).

18. Jejich příspěvek k rozsáhlé veřejné konzultaci shrnula v zelené knize o společném strategickém rámci pro financování výzkumu a inovací v EU. Zelená kniha označila zjednodušení za nejvyšší prioritu pro to, aby financování výzkumu a inovací v EU mělo větší dopad a bylo pro účastníky atraktivnější¹⁰.

19. V posouzení dopadů, které doplňovalo legislativní návrhy k programu Horizont 2020¹¹, Komise vymezila potřebu dalšího zjednodušení ve financování výzkumu a inovací, stanovila specifické a operační cíle na další programové období, analyzovala čtyři možnosti pro politiku v oblasti výzkumu a nakonec navrhla program Horizont 2020 jako nejvhodnější variantu k dosažení stanovených cílů.

20. Dospěli jsme k závěru, že zjednodušující opatření, která Evropská komise uskutečnila v programu Horizont 2020, jsou výsledkem analýzy předchozích rámcových programů, zejména jeho bezprostředního předchůdce 7. RP.

Rámeček 1 – Konzultace se zúčastněnými a zainteresovanými stranami při přípravě programu Horizont 2020

- hodnocení *ex post* 6. RP, únor 2009
- průběžné hodnocení 7. RP, listopad 2010
- veřejná konzultace o zelené knize popisující společný strategický rámec pro financování výzkumu a inovací, červen 2011
- veřejná konzultace o nástupci rámcového programu pro konkurenceschopnost a inovace, listopad 2011
- rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace: průběžná a závěrečná hodnocení, hodnocení *ex ante* a studie o hodnocení dopadů pro program na podporu politiky informačních a komunikačních technologií, program Inteligentní energie – Evropa a na inovace zaměřené části programu pro podnikání a inovace
- velké konference zúčastněných stran o nástupnickém programu rámcového programu pro konkurenceschopnost a inovace (leden 2011) a společném strategickém rámci (červen 2011)

¹⁰ Evropská komise, „Zelená kniha: na cestě ke společnému strategickému rámci pro financování výzkumu a inovací v EU“, červen 2011.

¹¹ SEC(2011) 1427 final/2 ze dne 20.10.2011.

- konference odborných skupin a zúčastněných stran o Evropské radě pro výzkum, programu Marie Curie, EIT atd.
- předsednictví EU: konference v Lundu o budoucnosti výzkumu v EU (Švédsko, červenec 2009), konference o průběžném hodnocení 7. RP (Maďarsko, únor 2011)
- široká škála stanovisek o budoucnosti financování výzkumu a inovací v EU během příprav rozpočtu
- tematické konzultace se zúčastněnými stranami: IKT, doprava, zdravotnictví, biotechnologie, vesmír
- diskuse se zástupci vnitrostátních orgánů (schůze společných řídicích výborů programu pro konkurenceschopnost a inovace, schůze řídicích výborů programu pro podnikání a inovace).

Zdroj: Evropská komise.

Hlavní změny usilující o zjednodušení se týkaly koncepce, organizace a podpůrných nástrojů

Vytvoření společného centra podpory je zásadním krokem k jednotnému provádění programu Horizont 2020

21. Řízení programu se definuje jako centralizované a koordinované řízení programu za účelem dosažení jeho strategických cílů a přínosů¹². Sdílení služeb představuje jeden ze způsobů, jak takového centralizovaného a koordinovaného řízení dosáhnout.

22. Ve své zvláštní zprávě o 7. RP¹³ jsme kritizovali řízení Komise a konstatovali jsme, že výbor pro vyjasňování sporných otázek v oblasti výzkumu, který byl založen řídicími generálními ředitelstvími, aby posílil právní jistotu a rovné zacházení s příjemci, nezjistil veškeré případy nejednotného postupu při provádění 7. RP.

23. Komise zjednodušila řízení programu Horizont 2020 vytvořením nového ředitelství v roce 2014, kterým je společné centrum podpory. Toto centrum podpory tím, že poskytuje

¹² Project management Institute, *A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK Guide)* (Příručka k souboru poznatků o řízení projektů), čtvrté vydání.

¹³ Zvláštní zpráva č. 2/2013 „Zajišťuje Komise efektivní provádění sedmého rámcového programu pro výzkum?“.

služby horizontální podpory v oblasti výzkumu a inovací, zajišťuje, aby všechny subjekty výzkumné a inovační infrastruktury (generální ředitelství Komise, výkonné agentury a společné podniky) uplatňovaly právní předpisy programu Horizont 2020 jednotně.

24. Úkoly společného centra podpory uvádí **obrázek 4**.

Obrázek 4 – Úkoly společného centra podpory

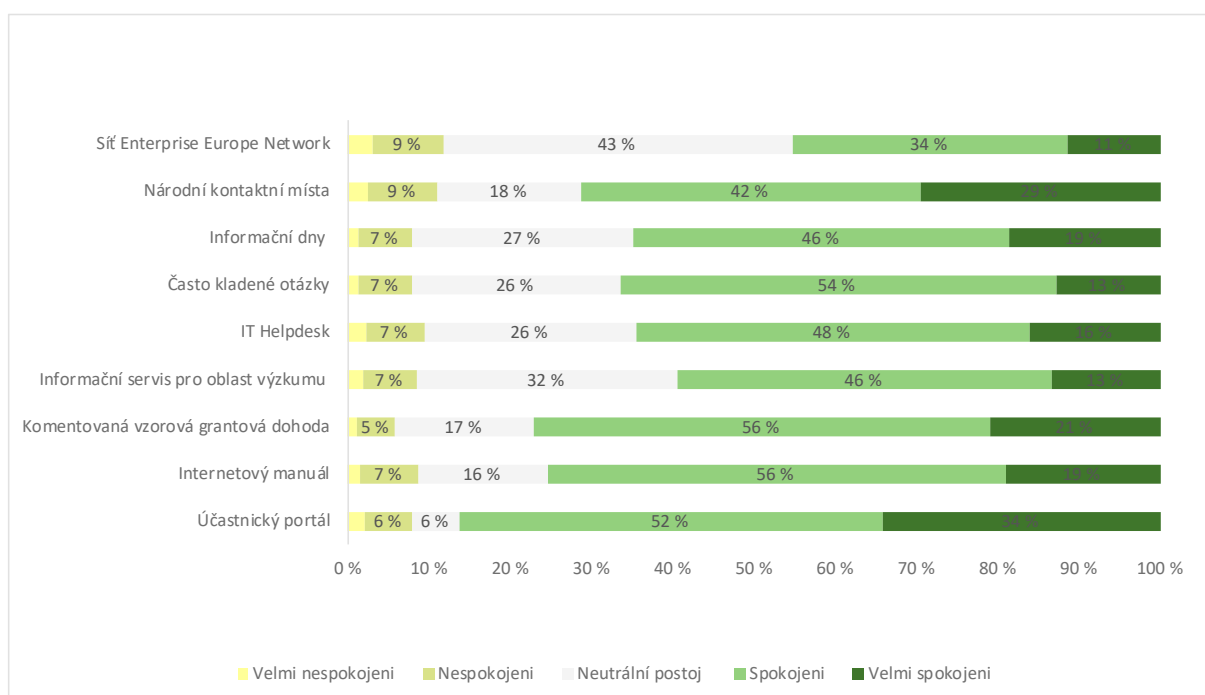
Zdroj: EÚD.

25. Komise zavedla řadu nástrojů, jejichž cílem je usnadnit účast v programu Horizont 2020, zvýšit informovanost a posílit jednotné uplatňování pravidel programu. Některé z těchto nástrojů, jako je účastnický portál, komentovaná vzorová grantová dohoda, internetová příručka k programu Horizont 2020 a často kladené dotazy, má na starosti přímo společné centrum podpory. Jiné, např. národní kontaktní místa, jmenují členské státy. Informační servis pro oblast výzkumu je řízen především Výkonnou agenturou pro výzkum (REA), oddělení uživatelské podpory (IT helpdesk) pak spadá pod GRĚ DIGIT. Společné centrum

podpory poskytuje subjektům, které spadají do jeho odpovědnosti, pouze tzv. podporu druhé úrovně.

26. Příjemců, kteří se účastnili našeho průzkumu, jsme se ptali, zda jsou s podpůrnými nástroji spokojeni. Celkově respondenti vyjádřili s tím, nakolik tyto nástroje plní svůj účel, vysokou míru spokojenosti: od 45 % v případě sítě Enterprise Europe Network po 86 % v případě účastnického portálu (viz **obrázek 5**).

Obrázek 5 – Spokojenost respondentů s podpůrnými nástroji

Zdroj: průzkum EÚD, březen 2018

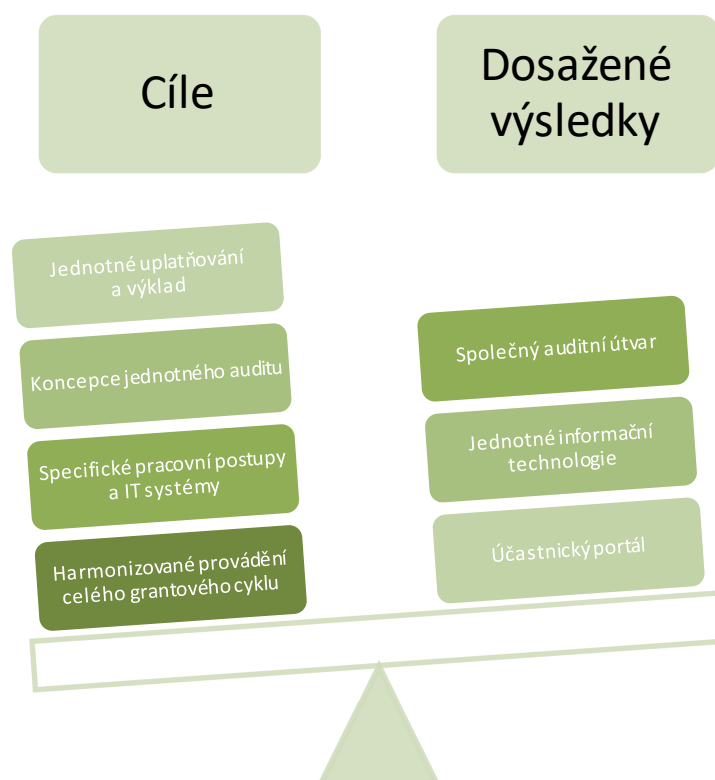
27. Společné centrum podpory zahájilo svou činnost s jasnými cíli (viz **obrázek 6**)¹⁴. Od svého založení v roce 2014 vyvíjí značné úsilí o zlepšení účastnického portálu a mnohokrát aktualizovalo a rozšířilo komentovanou vzorovou grantovou dohodu. Právní a finanční poradenská služba může v současnosti odpovídat na dotazy příjemců (prostřednictvím informačního servisu pro oblast výzkumu) a ostatních útvarů Komise. Dalším krokem

¹⁴ Rozhodnutí Komise C(2014) 2656 final o provozních předpisech pro společné centrum podpory programu Horizont 2020 – rámcového programu pro výzkum a inovace (2014–2020).

směrem ke zjednodušení bylo přijetí společné strategie auditu a společné strategie pro provádění kontrol *ex ante*.

28. Zavedení elektronické správy grantů patří mezi nejvýznamnější úspěchy při zjednodušování programu Horizont 2020. Dalším užitečným prvkem, který ocenila zejména národní kontaktní místa, bylo zachování zvyklosti ze 7. RP organizovat informační kampaně v členských státech, při nichž společné centrum podpory pořádá prezentace pro příjemce, vnitrostátní kontaktní místa a auditory o různých právních a finančních otázkách.

Obrázek 6 – Společné centrum podpory: cíle v porovnání s dosaženými výsledky

Zdroj: EÚD.

29. Společné centrum podpory tak zaujalo vedoucí úlohu v procesu zjednodušování. V oblastech spadajících do jeho působnosti sladilo pravidla pro účast, vytvořilo novou strategii auditu a zlepšilo nástroje IT pro správu grantů a podávání zpráv. Ne všechny podpůrné služby však byly pod centrum sloučeny, což vede k riziku, že příjemcům se nebude poskytovat jednotné poradenství a výklad. O této otázce pojednáváme dále v souvislosti se dvěma komunikačními nástroji.

Příjemci oceňují komunikační kanály a možnosti pro zpětnou vazbu, ale někteří se stále setkávají s nejednotným přístupem i úrovní služeb

30. Účinná komunikace a fungující systém poskytování zpětné vazby jsou předpokladem důsledného uplatňování pravidel pro účast v programu a jednotného přístupu k příjemcům. Selhání v komunikaci může mít na projekty negativní dopad. Společné centrum podpory nabízí pro komunikaci s příjemci a jejich zpětnou vazbu o fungování a provádění rámcového programu několik níže uvedených nástrojů.

Informační servis pro oblast výzkumu

31. Komise zřídila informační servis pro oblast výzkumu během 7. RP, aby usnadnila komunikaci a účinnou zpětnou vazbu od příjemců finančních prostředků v oblasti výzkumu a inovací. Tento nástroj nahradil systém 60 specializovaných e-mailových schránek a je přístupný prostřednictvím účastnického portálu, ale i jiných míst, jako je například internetová stránka EU věnovaná programu Horizont 2020. Plní úlohu asistenční služby, kterou potenciální a stávající příjemci v programu Horizont 2020 mohou žádat o metodickou, technickou a právní podporu během životního cyklu svých projektů.

32. Informační servis pro oblast výzkumu v současnosti spravuje Výkonná agentura pro výzkum. Některé činnosti vykonává kontaktní středisko Europe Direct¹⁵, přičemž to má širší působnost a odpovídá na dotazy o nejrůznějších politikách EU, nejen o programu Horizont 2020.

33. Kontaktní středisko Europe Direct při zpracování dotazů využívá informace, které lze nalézt ve veřejně přístupných zdrojích, a složitější otázky jsou zodpovězeny s využitím informací od příslušných útvarů Komise.

34. V našem průzkumu jsme se příjemců ptali, jak hodnotí kvalitu služeb informačního servisu pro oblast výzkumu. Více než polovina jej považovala za nástroj, který je celkově užitečný a plní svůj účel.

¹⁵ Na základě smlouvy s GR COMM.

35. V souvislosti s informačním servisem respondenti zmiňovali především dvě záležitosti: na jedné straně včasnost odpovědí příjemcům a na druhé straně malou důkladnost (některé odpovědi jsou převzaté přímo z pokynů Komise).

36. Zjistili jsme, že informační servis má decentralizovanou strukturu, přestože společné centrum podpory obecně usiluje o centralizaci společných služeb. V praxi je podporován 36 různými asistenčními službami (helpdesky), spravovanými nejrůznějšími generálními ředitelstvími a výkonnými agenturami. Dotazy, které nemůže zodpovědět externí smluvní partner (56 % v roce 2017), se zasílají týmu v agentuře REA nebo přímo jedné z těchto 36 asistenčních služeb. Tříčlenný tým v agentuře REA každý měsíc kontroluje všechny odpovědi, které podal smluvní dodavatel a decentralizované asistenční služby, z hlediska jejich kvality a kategorizace.

37. Zjistili jsme také, že vedle služby informačního servisu používají některé výkonné agentury (např. EASME) ještě jiné e-mailové schránky. Jiné útvary (např. GŘ CNECT) poskytují své odpovědi prostřednictvím sociálních médií. V těchto případech je jak pro agenturu REA, tak pro společné centrum podpory obtížné mít odpovědi jakýmkoliv způsobem pod kontrolou.

38. V průzkumu jsme se příjemců také dotazovali, zda se v případech, kdy se účastnili více než jednoho projektu programu Horizont 2020, setkali v totožných nebo srovnatelných situacích s nejednotným zacházením. Celkem 36 % respondentů uvedlo, že ano. Nesrovnalosti nejčastěji souvisely s výkladem finančních pravidel (20 %), požadavků na vykazování (18 %) a hodnocením projektů (17 %).

39. Komise zřídila v rámci informačního servisu pro oblast výzkumu specializovaný podpůrný nástroj pro zpracování oznámení o možných nesrovnalostech. Podle našich zjištění však 82 % respondentů, kteří narazili na nejednotné zacházení, o této službě nevědělo. Komise tak často není o nesrovnalostech informována a ne vždy může vypracovat vhodná nápravná opatření.

40. I když informační servis pro oblast výzkumu doznal během plánování programu Horizont 2020 zlepšení, existence alternativních komunikačních kanálů pro výměnu dotazů a odpovědí vede k tomu, že jednotnost informací stále není zaručena.

Národní kontaktní místa

41. Síť národních kontaktních míst významně napomáhá spolupráci mezi Komisí a příjemci. Komise ji považuje za hlavní strukturu pro poskytování praktických informací a pomoci potenciálním účastníkům programu¹⁶. Prostřednictvím této sítě také získává od příjemců zpětnou vazbu. Podpora národních kontaktních míst může mít přínos zejména pro malé a střední podniky a nové účastníky programu, u nichž relativně malé zkušenosti mohou ohrozit úspěšnost jejich žádostí.
42. Aby národní kontaktní místa mohla žadatelům a příjemcům financování v oblasti výzkumu poskytovat jednotnou podporu, vypracovala Komise v roce 2013 dokument s názvem „Minimální normy a obecné zásady pro národní kontaktní místa“¹⁷. Tento dokument poskytuje společný referenční rámec pro všechny zúčastněné země a vymezuje hlavní funkce národních kontaktních míst a mechanismy jejich spolupráce s Komisí.
43. Členské státy a přidružené země určí národní kontaktní místa. Přestože národní kontaktní místa nejsou v přímé gesci Komise, generální ředitelství Komise odpovědná za jednotlivé části programu s nimi organizují setkání, na nichž se projednává vývoj a postupy týkající se dané politiky a obsah výzev k předkládání návrhů. Společné centrum podpory také pořádá setkání s národními kontaktními místy pro právní a finanční otázky k projednání aktuálního vývoje.
44. V našem průzkumu jsme se příjemců ptali, jaké mají s národními kontaktními místy zkušenosti. Celkový názor na jejich činnost byl kladný (71 % respondentů se domnívá, že podpora poskytovaná národními kontaktními místy plní svůj účel), ale míra spokojenosti se v jednotlivých zemích liší. Nespokojenost s kvalitou služeb národních kontaktních míst se pohybovala v různých členských státech od 4 % do 25 %; většina výhrad se týkala míry jejich připravenosti a dostupnosti.

¹⁶ http://ec.europa.eu/research/participants/data/support/20131125_NCP%20Minimum%20standards.pdf.

¹⁷ http://ec.europa.eu/research/participants/data/support/20131125_NCP%20Minimum%20standards.pdf.

45. Dospěli jsme k závěru, že ačkoli jsou příjemci obecně se svými národními kontaktními místy spokojeni, mezi zúčastněnými zeměmi existují značné rozdíly v tom, jakou technickou podporu a poradenství tato místa poskytují, což užitečnost sítě pro příjemce snižuje.

Účastnický portál zjednodušuje pro příjemce správu grantů

46. Účastnický portál tvoří hlavní rozhraní mezi Komisí a příjemci finančních prostředků na výzkum a inovace. Měl by žadatelům a příjemcům pomáhat při podávání žádostí o grant a správě grantů. Umožňuje přístup k různým systémům (nástroj pro předkládání návrhů, řízení projektů, systém podávání oznámení), které usnadňují účast v programu, a má sloužit jako jediné ústřední rozhraní pro efektivní bezpapírovou správu grantů.

47. Komise zprovoznila první verzi účastnického portálu během 7. RP. V té době však měli příjemci k dispozici pouze omezený počet služeb.

48. Od spuštění programu Horizont 2020 zavedlo společné centrum podpory nové nástroje a funkce, které kvalitu služeb portálu zlepšily. Patří mezi ně „služby vyhledávání partnerských subjektů“ (pro vyhledání partnerů ke spolupráci na budoucích projektech), možnost vyplňování formulářů v jakémkoliv prohlížeči a platforma, které je v souladu se standardem HTML5.

49. Více než 85 % respondentů našeho průzkumu bylo s portálem spokojeno a oceňovalo úsilí společného centra podpory o zkvalitnění jeho funkcí. Pokud jde o dostupnost, současný portál představuje oproti 7. RP, kde každý nástroj měl vlastní přihlašovací přístup a přístupová hesla, výrazné zlepšení. Stal se jediným referenčním bodem, poskytujícím značný počet služeb. Příjemci ocenili také zavedení elektronického podpisu, díky němuž se v programu Horizont 2020 zásadně snížila administrativní zátěž.

50. Někteří příjemci se však podle našich zjištění setkávali s tím, že systém fungoval příliš pomalu, špatně se orientovali mezi přílišným počtem obrazovek a vyskakovacích oken apod. Řešení těchto problémů pro ně znamenalo podle jejich slov práci a čas navíc.

51. Pro nové účastníky režimů financování EU, zejména malé a střední podniky, byla navíc práce se složitými IT nástroji Komise obtížná. Například jeden příjemce z řad malých a středních podniků při naší návštěvě uvedl, že měl s portálem problémy a na to, aby do

tohoto nástroje mohl vložit všechny požadované informace a dokumentaci, musel najmout externího poradce.

Pokyny Komise (komentovaná vzorová grantová dohoda) jsou ucelené, ale obtížně se používají a jejich časté změny vedou k nejistotě

52. Nařízení (EU) č. 1290/2013, které stanoví pravidla pro účast¹⁸ v programu Horizont 2020, od Komise vyžaduje, aby v okamžiku zveřejnění výzvy k předkládání návrhů poskytla všem potenciálním účastníkům dostatečné pokyny a informace, zejména příslušnou vzorovou grantovou dohodu.

53. Nesporně silnou stránkou komentované vzorové grantové dohody s výrazným dopadem na zjednodušení je, že pokyny k programu Horizont 2020 uvádí v jediném dokumentu. Na 750 stránkách, s uvedením příkladů osvědčených postupů, vymezuje zvláštní případy a výjimky a vysvětluje každý článek obecné vzorové grantové dohody a specifických vzorových dohod. Pokyny k 7. RP byly naproti tomu rozptýlené v samostatných souborech pravidel pro každou část programu. Přibližně 77 % respondentů našeho průzkumu považovalo komentovanou vzorovou grantovou dohodu za účelný nástroj.

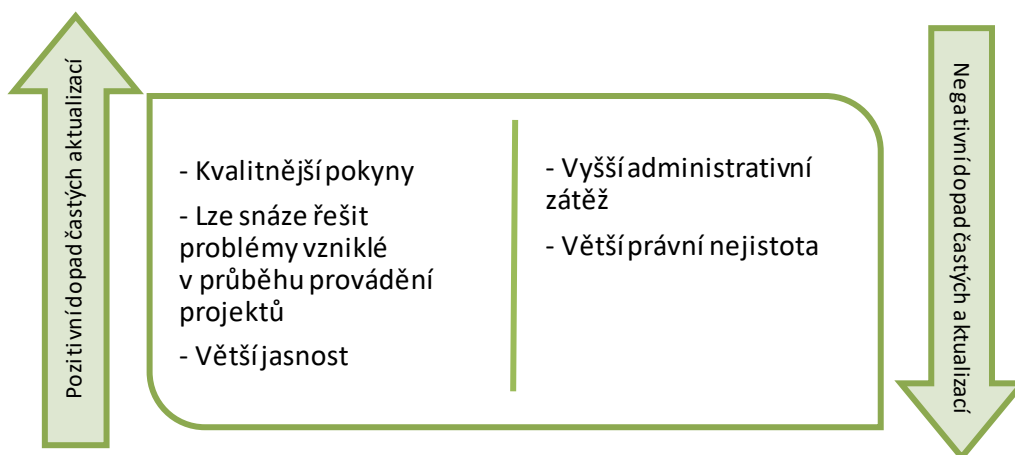
54. V průzkumu jsme se dotazovali na názory na komentovanou vzorovou grantovou dohodu. Její výhodou byla podle respondentů ucelenost a detailnost pokynů. Měli však výhrady k její délce a složitosti a bylo podle nich nesnadné orientovat se mezi jednotlivými pododdíly dokumentu ve formátu pdf.

55. Vzorová grantová dohoda byla od vydání svého prvního znění v prosinci 2013 změněna šestkrát, komentovaná vzorová grantová dohoda měla 18 aktualizací. Přestože byli příjemci o těchto změnách informováni, vyjádřili řadu obav ohledně důsledků této skutečnosti (viz **obrázek 7**). Zároveň většina respondentů a dotazovaných příjemců uvedla, že vypořádat se s takovými aktualizacemi by pro ně bylo snazší, kdyby se uskutečňovaly v pevně stanovených

¹⁸ Článek 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1290/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků programu Horizont 2020 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 81).

intervalech s cílem reagovat na potřeby, které se mohou objevit v průběhu provádění programu Horizont 2020.

Obrázek 7 – Dopad častých aktualizací vzorové grantové dohody a komentované vzorové grantové dohody

Zdroj: EÚD.

Nové iniciativy zaměřené na další zjednodušení dosud nebyly v plné míře vyzkoušeny a vyhodnoceny

Jednorázové částky a ceny

56. Komise za podpory Evropského parlamentu¹⁹ a Rady²⁰ začala před zahájením víceletého finančního rámce na období 2014–2020 a programu Horizont 2020 zkoumat možnosti, jak správu grantů zjednodušit prostřednictvím inovativních zjednodušených možností

¹⁹ P7_TA (2010)0401, usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. listopadu 2010 o zjednodušení provádění rámcových programů pro výzkum (2010/2079(INI))

²⁰ Závěry 3016. zasedání Rady ve složení pro konkurenceschopnost, Brusel, 26. května 2010.

vykazování nákladů. Právní základ pro financování prostřednictvím jednorázových částek a cen na podporu inovací je zakotven ve finančním nařízení z roku 2012²¹.

57. Zjednodušené vykazování nákladů bylo v programu Horizont 2020 využito v omezené míře: k podpoře několika málo iniciativ se využily ceny²² a prostřednictvím jednorázových částek se financovaly: i) projekty nástroje pro MSP 1, ii) omezený počet doprovodných opatření a iii) dvě pilotní výzvy²³ na projekty s více příjemci a podpora v případech se zvláštními potřebami v rámci programu Marie-Curie zahrnuté do pracovního programu na období 2018–2020.

58. V září 2018 uvedené dvě pilotní výzvy stále trvaly a nebyly zatím k dispozici žádné důkazní informace z analýz úplného životního cyklu projektů.

59. Prostřednictvím našeho průzkumu a návštěv na místě jsme se příjemců a zastřešujících sdružení v rámci programu Horizont 2020 tázali, zda by uvítali rozsáhlejší využívání zjednodušeného vykazování nákladů a co považují za jeho hlavní výhody a nevýhody.

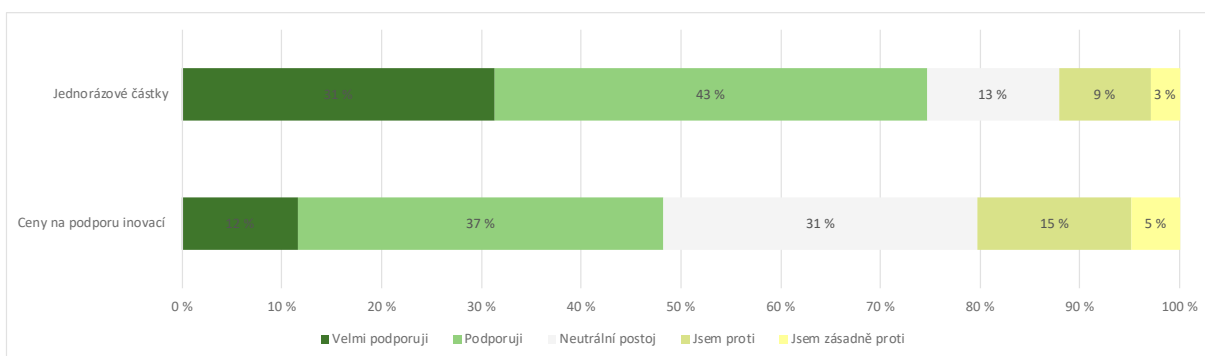
60. Z jejich odpovědí vyplývá, že uplatnění tohoto zjednodušeného vykazování nákladů považují za životaschopnou alternativu k tradičním úhradám nákladů. **Obrázek 8** ukazuje, že 74 % respondentů by uvítalo širší uplatňování jednorázových částek a 49 % se vyslovilo pro ceny na podporu inovací.

²¹ Nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 ze dne 25. října 2012, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (Úř. věst. L 298, 26.10.2012, s. 1).

²² Celková hodnota cen dosahuje přibližně 0,11 % rozpočtu programu Horizont 2020.

²³ Výzva DT-NMBP-20-2018 (jednofázová). Výzva SC1-BHC-15-2018 (dvoufázová).

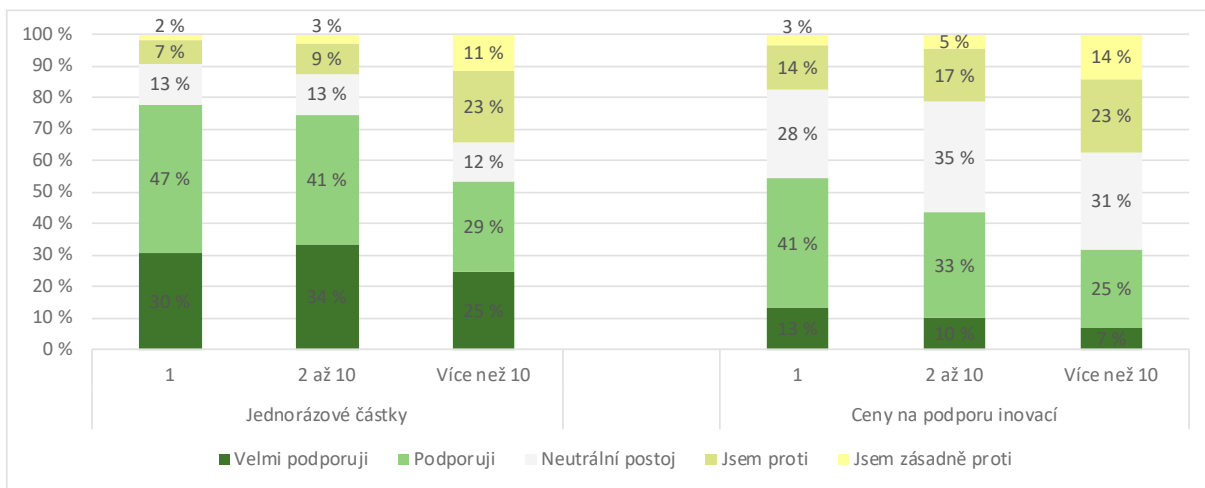
Obrázek 8 – Názory na rozsáhlejší uplatnění jednorázových částek a cen na podporu inovací

Zdroj: průzkum EÚD, březen 2018

61. Vnímání zjednodušeného vykazování nákladů se liší podle typu příjemců a odvíjí se zejména od toho, kolik mají zkušeností²⁴. Zkušenější příjemci jsou méně nakloněni širšímu uplatňování jak jednorázových částek, tak cen na podporu inovací (viz **obrázek 9**).

Obrázek 9 – Názor na rozsáhlejší uplatňování jednorázových částek a cen na podporu inovací, podle míry zkušeností respondentů (počtu projektů v programu Horizont 2020)

Zdroj: průzkum EÚD, březen 2018

62. I přes celkově kladný názor příjemci vyjádřili v souvislosti s jednorázovými částkami a cenami určité obavy: poukazovali na předpokládaná rizika i na to, že zjednodušené

²⁴ Měřeno jako počet projektů programu Horizont 2020, na nichž se příjemce podílel.

vykazování nákladů se nemusí hodit pro všechny typy projektů. Podobně se vyjádřili i dotazovaní příjemci a národní kontaktní místa (viz **příloha I**).

63. Zjednodušené vykazování nákladů by mohlo snížit administrativní zátěž a výskyt chyb u grantů programu Horizont 2020, což by příjemcům umožnilo soustředit se na vědecké cíle a zároveň řídit projekty flexibilněji. Nemusí se však hodit pro všechny typy výzkumných a inovačních projektů a Komise k této otázce zatím nemá z pilotního testování k dispozici dostatek přesvědčivých údajů.

64. Jak jsme uvedli v informačním dokumentu z března 2018, jsou-li režimy financování projektů jednorázovými částkami náležitě koncipovány, mohly by také povzbudit k větší účasti všechny typy cílových skupin příjemců (včetně malých a středních podniků a nových účastníků programu).

Kaskádové financování

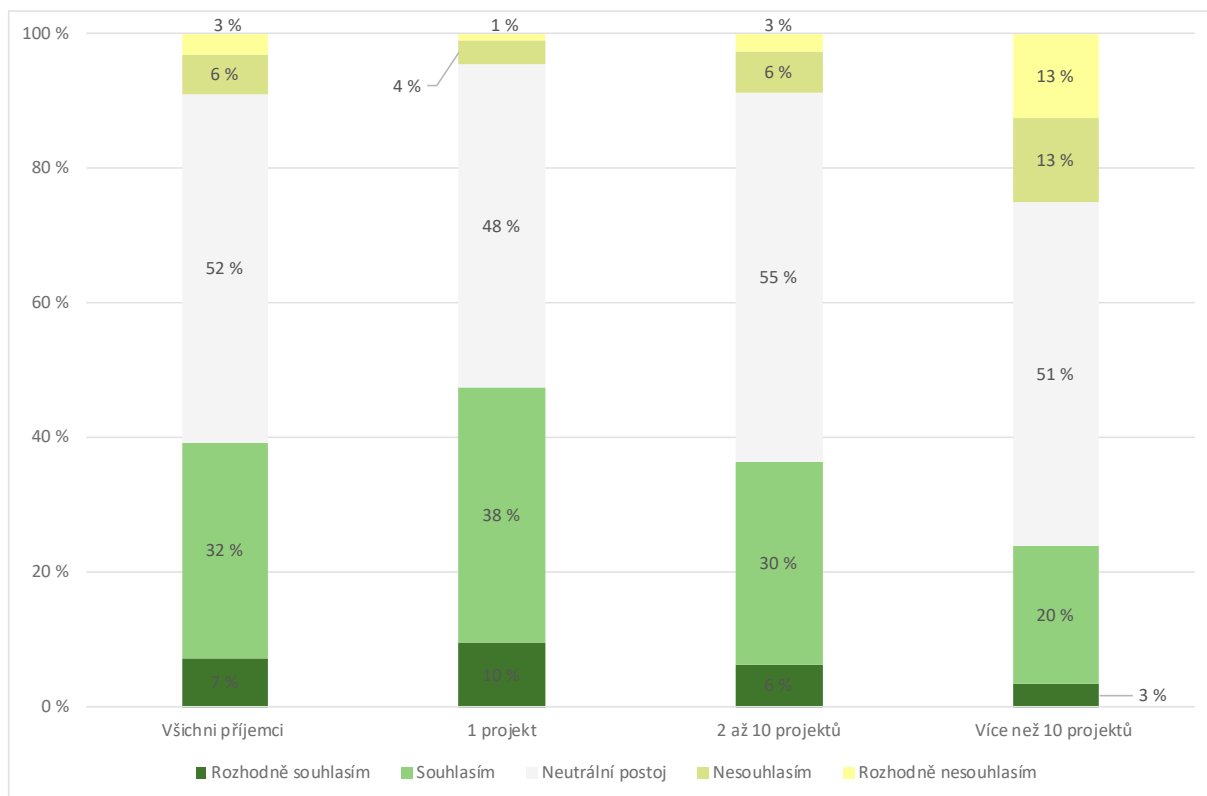
65. Kaskádové financování je mechanismus, který umožňuje příjemcům grantů rozdělit finanční prostředky programu Horizont 2020 třetím stranám v podobě dílčích grantů (na základě výzvy k předkládání návrhů) nebo cen. Tím se administrativní zátěže přesouvá z Komise na příjemce odpovědného za výzvy spojené s dílčími granty.

66. Příjemce nebo konsorcium v rámci programu Horizont 2020 zveřejňuje své vlastní výzvy k předkládání návrhů s cílem přilákat konkrétní skupiny možných příjemců, zejména začínající podniky a malé a střední podniky, a těmto třetím stranám pak poskytuje granty, které se pohybují od 50 000 do 150 000 EUR. Kaskádové financování bylo poprvé využito během 7. RP, přičemž v programu Horizont 2020 uplatňuje Evropská komise tento mechanismus v rostoucí míře.

67. V našem průzkumu jsme zjišťovali, zda v programu Horizont 2020 snížilo využití kaskádového financování administrativní zátěž ve srovnání se 7. RP. Mírná většina (52 %) respondentů, kteří se k tomu vyjádřili, uvedla, že kaskádové granty měly v tomto směru jen malý nebo žádný účinek, zatímco podle 39 % respondentů byla zátěž ve srovnání se 7. RP nižší. **Obrázek 10** ukazuje, jak se vnímání kaskádového financování lišilo v závislosti na zkušenostech: 23 % respondentů, kteří se podíleli na více než deseti projektech programu

Horizont 2020, mělo za to, že kaskádové financování omezilo jejich administrativní zátěž, naopak pro 26 % se zvýšila.

Obrázek 10 – Jak kaskádové granty snížily administrativní zátěž ve srovnání se 7. RP, podle míry zkušeností respondentů (počtu projektů v programu Horizont 2020)

Zdroj: průzkum EÚD, březen 2018

68. Zjistili jsme, že z pokynů Komise²⁵ není příjemcům dostatečně jasné, jak u výzev spojených s kaskádovými granty postupovat. Dotazovaní příjemci si nebyli jisti ani tím, jakým typem předpisů se při přípravě výzvy k předkládání návrhů a při poskytování grantů třetím stranám řídit.

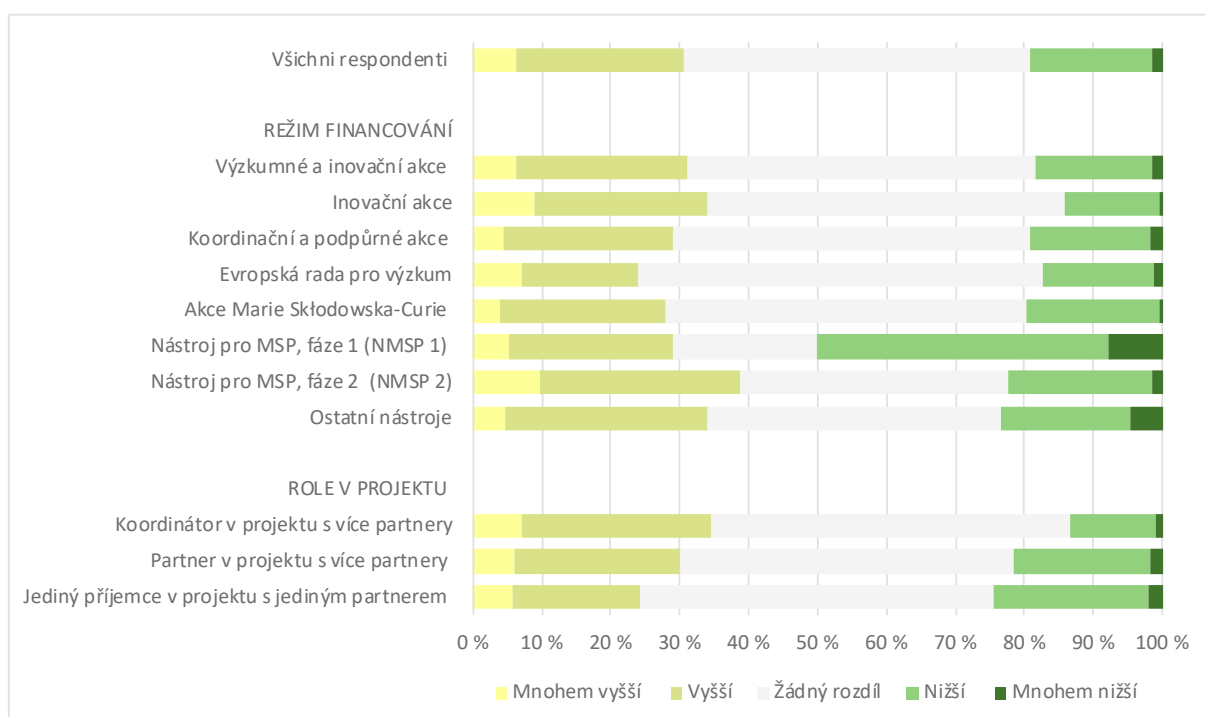
69. Komise neprovedla žádné zpětné (*ex post*) posouzení mechanismu kaskádového financování, aby zjistila, zda účinně a efektivně dosáhlo plánovaných výsledků.

²⁵ Pokyny k finanční podpoře třetích stran v rámci programu Horizont 2020.

Grant lze získat rychleji, ale příležitosti ke snížení administrativní zátěže nebyly plně využity

70. Je třeba najít rovnováhu mezi tím, jak na jedné straně minimalizovat čas, úsilí a objem peněz spojených s přípravou návrhů, ale na druhé straně zároveň předložit dostatek informací, které Komisi umožní návrhy porovnat a vybrat k financování ty nejlepší. Vzhledem k malé úspěšnosti žádostí, kdy pouze jeden z osmi návrhů obdrží finanční prostředky, má zjednodušení postupu pro předkládání návrhů značný význam²⁶.

Obrázek 11 – Porovnání úsilí věnovaného přípravě návrhů v programu Horizont 2020 a 7. RP podle jednotlivých režimů financování a rolí v projektu

Zdroj: průzkum EÚD, březen 2018

71. V našem průzkumu jsme příjemce požádali o srovnání 7. RP a programu Horizont 2020 z hlediska administrativní zátěže při přípravě návrhů. Z respondentů, kteří mohli takové srovnání učinit (viz **obrázek 11**), 30 % uvedlo větší pracovní zátěž, 20 % nižší a přibližně polovina z nich nepociťovala žádný rozdíl. Největší zlepšení uváděli příjemci prostředků

²⁶ Evropská komise, *Horizon 2020 in full swing – Three years on – Key facts and figures 2014–2016* (Horizont 2020 v plném proudu – po třech letech – klíčová fakta a čísla 2014–2016), prosinec 2017.

z nástroje pro MSP ve fázi 1, přičemž polovina z nich považovala svou současnou zátěž za menší nebo mnohem menší než u 7.RP. Nicméně nástroj pro MSP ve fázi 1 byl nový nástroj programu Horizont 2020 a opatření 7. RP s názvem „Výzkum ve prospěch malých a středních podniků“ fungovalo v jiném režimu financování. Koordinátoři projektů uváděli větší nárůst pracovní zátěže než ostatní příjemci, což bylo důsledkem rozhodnutí centralizovat koordinaci projektů a kontakt s Komisí v rámci programu Horizont 2020 právě na úrovni koordinátorů.

Zrušení fáze vyjednávání zkrátilo lhůtu pro udělení grantu

72. Jednou ze změn zavedených v programu Horizont 2020 bylo zrušení „fáze vyjednávání“, která dříve probíhala mezi výběrem návrhu k financování a podpisem grantové dohody. V programu Horizont 2020 se projekty mají provádět v podobě uvedené v návrhu.

73. Mezi respondenty průzkumu a dotazovanými příjemci mělo zrušení této fáze obecně kladnou odezvu. Menší část dotazovaných nicméně měla za to, že zrušení těchto vyjednávání omezilo možnost projekty vylepšit a zvýšilo pravděpodobnost, že v grantové dohodě se budou po podpisu provádět změny.

74. Smyslem zrušení fáze vyjednávání bylo urychlit zahájení financovaných projektů. Ukazatel „lhůta pro udělení grantu“ je definován jako doba, která uplyne mezi uzavřením výzvy a podpisem grantové dohody, po čemž lze projekt oficiálně zahájit. Pravidla pro účast v programu Horizont 2020 stanoví maximální lhůtu pro udělení grantu na osm měsíců²⁷. Zkrácení celého tohoto procesu je důležité jak pro neúspěšné žadatele, kteří musí najít co nejrychleji alternativní řešení, tak pro ty úspěšné, kteří se pokoušejí uvést svůj produkt na trh dříve než konkurence.

²⁷ Článek 20 nařízení (EU) č. 1290/2013: až pět měsíců na informování žadatelů, zda byl jejich návrh přijat, a následně nejdéle tři měsíce na podpis grantové dohody.

Obrázek 12 – Průměrná lhůta pro udělení grantu ve dnech v jednotlivých programových obdobích

	6. RP (2002–2006)¹	7. RP (2007–2013)²	Horizont 2020 (2014–2017)³
Lhůta pro udělení grantu	347	309	191

¹ Průměrný počet dní od uzávěrky pro překládání návrhů do podpisu grantové dohody.

² Průměrný počet dní od uzávěrky pro překládání návrhů do podpisu grantové dohody (kromě Evropské rady pro výzkum).

³ Průměrný počet dní od uzávěrky pro překládání návrhů do podpisu grantové dohody (kromě Evropské rady pro výzkum).

Zdroj: Evropská komise.

75. Zrušení fáze vyjednávání spolu s častějším elektronickým zasíláním dokumentů a využíváním elektronického podpisu výrazně zkrátily lhůtu pro udělení grantu ve srovnání se 7. RP a 6. RP (viz **obrázek 12**).

Širší uplatňování dvoufázového hodnocení by mohlo řadě neúspěšných žadatelů snížit náklady

76. V souladu s čl. 15 odst. 5 pravidel pro účast²⁸ se v programu Horizont 2020 uplatňuje jak jednofázový, tak dvoufázový hodnotící postup. V případě dvoufázového postupu koordinátoři předkládají krátké verze návrhů projektů k prvnímu hodnocení a úspěšní žadatelé jsou pak vyzváni, aby předložili celý návrh. Po druhém hodnocení se Komisi zasílá k výběru seznam návrhů v pořadí podle získaného hodnocení. V případě programu Horizont 2020 se dvoufázový postup uplatnil asi u 10 % všech celých návrhů²⁹.

77. Dvoufázové hodnocení pomáhá vyhnout se tomu, aby žadatelé zbytečně rozpracovávali do detailů projektové návrhy, které budou nakonec neúspěšné. Pro některé projekty však může být dvoufázový postup příliš pomalý a způsobit, že výrobky se dostanou na trh později

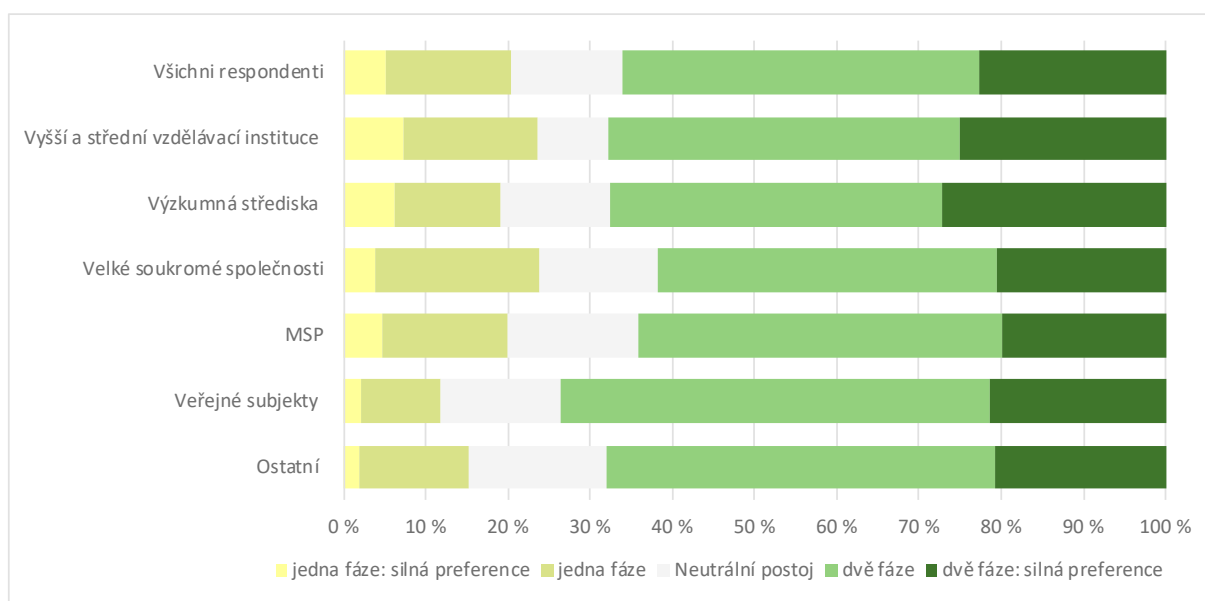
²⁸ „Komise případně zohlední možnost dvoufázového postupu předkládání návrhů [...], pokud je to v souladu s cíli výzvy k předkládání návrhů.“

²⁹ SWD(2017) 220 final – Podrobné průběžné hodnocení programu Horizont 2020.

než ty konkurenční. Podle odhadů Komise druhá fáze hodnocení prodlužuje celý proces asi o tři měsíce a znamená pro Komisi také další administrativní náklady.

78. Respondenti našeho průzkumu se vesměs domnívali, že dvoufázové hodnocení by celkovou pracovní zátěž snížilo, přičemž nejvíce tento názor zastávaly veřejné subjekty (viz **obrázek 13**). Někteří dotazovaní příjemci nicméně uváděli, že nejvíce práce při vypracování návrhu zabere založení konsorcia a podrobné rozvinutí základní myšlenky tak, aby se minimalizovalo riziko zamítnutí žádosti, a nikoli písemné vypracování samotného návrhu; dvoufázový přístup by tedy podle nich pracovní zátěž nijak výrazněji neovlivnil. Jiní upozorňovali, že pokud se zpozdí schvalování návrhů v první fázi, bude beztak nutné vypracovat návrh pro druhou fázi, takže k žádným případným úsporám nedojde.

Obrázek 13 – Preference pro jednofázové nebo dvoufázové hodnocení podle typu respondentů

Zdroj: průzkum EÚD, březen 2018

79. Řada žadatelů investuje mnoho času a peněz do přípravy návrhů, které jsou nakonec neúspěšné. Příjemci, s nimiž jsme hovořili, se obecně shodli na tom, že širší uplatňování dvoufázového hodnocení by tento problém mohlo zmírnit, ale pouze v případě, že prodloužení lhůty pro udělení grantu by nevedlo k žádným znevýhodněním.

Přetrvávají obavy ohledně kvality hodnocení a zpětné vazby pro neúspěšné uchazeče

80. Aby se financovaly ty nejlepší projekty a dosáhlo cílů programu Horizont 2020, má vysoce kvalitní hodnocení návrhů na základě patřičných kritérií (byť to jen nepřímo souvisí se zjednodušením) mimořádný význam. Neúspěšní uchazeči by měli dostat informativní zpětnou vazbu s odůvodněním výsledného rozhodnutí, která jim může pomoci při přípravě dalších návrhů v budoucnu.

81. Způsobilé návrhy splňující požadované podmínky hodnotí podle stanovených kritérií nejméně tři nezávislí odborníci. Každý hodnotitel uděluje body za excelenci, dopad, kvalitu a efektivitu provádění na základě kritérií pro udělení financování, která jsou zveřejněna pracovním programem Horizont 2020. Porota hodnotitelů vypracuje o všech obdržенých návrzích souhrnnou zprávu a na základě této zprávy pak Komise sestaví seznam projektů k financování.

Hodnocení

82. Řízení a najímání všech nezávislých odborníků podílejících se na programu Horizont 2020 má na starosti Výkonná agentura pro výzkum (REA), nicméně u konkrétních výzev je vybírají jednotlivá oddělení generálních ředitelství (nebo agentura) z databáze 120 000 registrovaných odborníků (ti se v databázi registrují sami, aniž by se k tomu požadovalo doporučení, schválení nebo kontrola kvality). Databáze je sestavena na základě otevřené výzvy k vyjádření zájmu. Komise je povinna každoročně zveřejňovat seznam hodnotitelů, jejichž služby využila. Zároveň se uplatňují pravidla aktualizace a rotace. Například by mělo platit, že alespoň 25 % odborníků spolupracujících na výzvě se nepodílelo na hodnocení v předchozích třech letech. Agentura REA sleduje také počet zcela nových hodnotitelů.

83. V průzkumu hodnotitelů zadaném GŘ RTD³⁰ jich 44 % uvedlo, že jejich finanční ohodnocení neodpovídalo počtu hodin, kolik ve skutečnosti na práci potřebovali a vynaložili.

³⁰ Hodnocení činnosti agentury REA (2012–2015), závěrečná zpráva, 2016.

Není-li na hodnocení vyčleněn dostatek času, může to podstatným způsobem ohrozit jeho kvalitu.

84. Většina respondentů našeho průzkumu mezi příjemci považovala hodnotící kritéria za vhodná a pouze 17 % na ně mělo záporný názor. Někteří příjemci však vyjádřili pochybnosti o tom, zda hodnotitelé měli v dané oblasti dostatečné odborné znalosti. Komise ve svém hodnocení programu Horizont 2020 v polovině období³¹ dospěla o tehdejší kvalitě hodnotícího procesu k závěru, že by se měla zlepšit.

85. Aby bylo možné najímat kvalifikované hodnotitele, kteří návrhy správně posoudí, a vybrány a financovány tak budou ty nejlepší, je třeba jim nabídnout odpovídající odměnu.

86. Odborníci jsou placeni podle sazby za pracovní den, která se nezměnila od roku 2007. V průměru pracují na jednom hodnocení 5,6 hodin³², což podle našeho názoru k důkladnému seznámení se s návrhem a vypracování vysoce kvalitního hodnocení nestačí.

87. Existuje tak riziko, že nedostatečné odměňování odráží kvalifikované odborníky od toho, aby se podíleli na hodnotícím procesu. Stejně může působit anebo kvalitu hodnocení ohrozit, pokud se na hodnocení nevyčlení dost času.

Zpětná vazba

88. Zpětná vazba o hodnocení neúspěšných návrhů by žadatelům měla usnadnit práci při přípravě dalších návrhů a přispět k celkové kvalitě programu Horizont 2020.

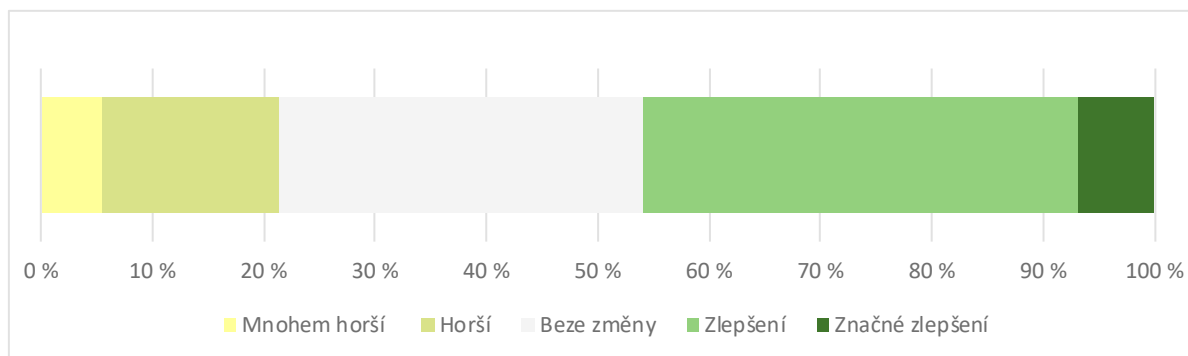
89. Koordinátoři a kontaktní osoby účastníků jsou informováni o výsledku hodnocení prostřednictvím dopisu. Přestože 46 % respondentů průzkumu uvedlo, že kvalita zpětné vazby se u programu Horizont 2020 ve srovnání se 7.RP zlepšila (viz **obrázek 14**), při pohovorech a v komentářích v našem průzkumu měli příjemci ke kvalitě zpětné vazby jisté

³¹ SWD(2017) 221 final – Podrobné průběžné hodnocení programu Horizont 2020, příloha 1.

³² SWD(2017) 220 final – Podrobné průběžné hodnocení programu Horizont 2020, květen 2017.

výhrady. Každý pátý respondent měl za to, že kvalita zpětné vazby je oproti 7. RP horší. Také Komise ve svém průběžném hodnocení programu Horizont 2020³³ uvedla, že 34 % respondentů označilo kvalitu zpětné vazby za „špatnou“ nebo „velmi špatnou“.

Obrázek 14 – Názory na zpětnou vazbu v programu Horizont 2020 ve srovnání se 7. RP

Zdroj: Průzkum EÚD, březen 2018

90. Příjemci si často jak Komisi, tak v komentářích v našem průzkumu stěžovali na to, že když svůj původně neúspěšný návrh předložili v další výzvě, tentokrát se změnami na základě zpětné vazby od hodnotitelů, získali nižší známku než předtím. Je však třeba uvést, že výzva se mohla od té předchozí lišit, nebo původní myšlenka mohla mezitím ztratit na inovačnosti.

Pečeť excelence nesplnila očekávání

91. Pečeť excelence je značka kvality udělovaná projektovým návrhům, které splnily výběrová kritéria a kritéria pro financování z programu Horizont 2020 a jejichž hodnocení překračuje stanovenou hranici kvality, avšak z důvodu rozpočtových omezení je nakonec nebylo možné financovat. Cílem je pomoci držitelům pečeti excelence získat prostředky z jiných vnitrostátních nebo mezinárodních programů, aniž by museli nést další administrativní zátěž spojenou s předkládáním návrhů ještě jednou. Komise zahájila iniciativu pečeť excelence v říjnu 2015. Poprvé byla tato iniciativa uplatněna v rámci nástroje

³³ SWD(2017) 220 final – Podrobné průběžné hodnocení programu Horizont 2020, květen 2017.

pro malé a střední podniky a v roce 2016 bylo rozšířeno na individuální stipendia z programu Marie Skłodowska-Curie.

92. V našem průzkumu jsme se držitelů pečetě excelence ptali, zda jim pomohla získat finanční prostředky z jiných zdrojů. Ukázalo se, že pečeť excelence není všeobecně uznávanou značkou: pouze 15 % respondentů uvedlo, že díky ní získali jiný typ financování (viz **obrázek 15**).

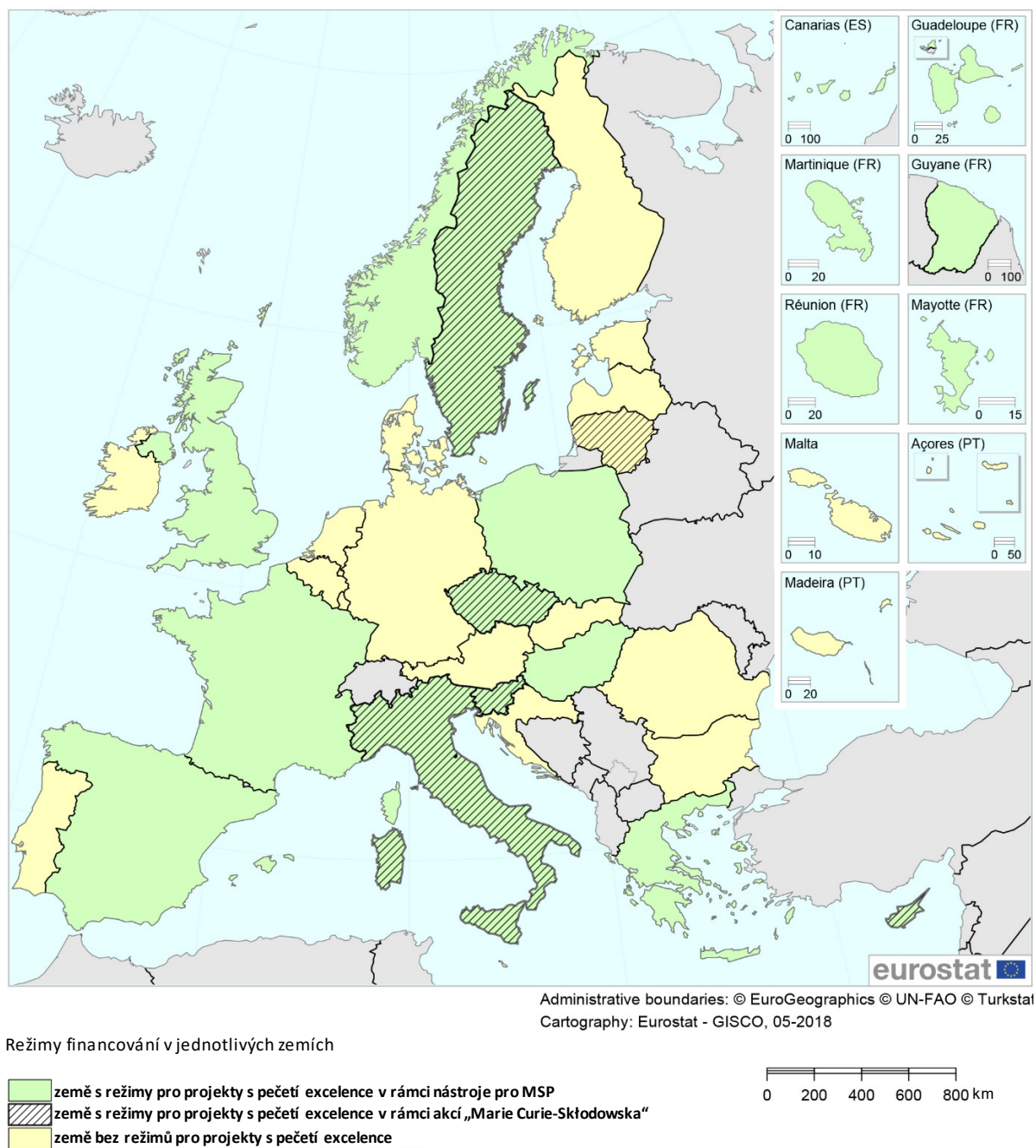
93. Podle našich zjištění je příčinou její malé úspěšnosti navzdory informační kampani Komise: i) skutečnost, že ji neuznávají jiné instituce poskytující financování, ii) nedostatek jasných pokynů k tomu, jak ji využívat, a iii) nedostatečná harmonizace vnitrostátních či dalších programů EU a programů Horizont 2020, pokud jde o témata, výběrová kritéria, kritéria pro poskytnutí financování nebo hodnotící proces.

94. Navíc v době, kdy Komise začala pečeť excelence udělovat, nebyly ještě zavedeny účinné mechanismy spolupráce s dalšími režimy financování a nebylo zcela jasné, jak uplatňovat pravidla státní podpory v případě, že se projekty s pečetí excelence podporují z veřejných prostředků. Uplatňování pravidel státní podpory bylo vyjasněno teprve v roce 2017³⁴.

95. Komise shromažďuje údaje o tom, jaké mají jednotlivé státy systémy podpory pro projekty s pečetí excelence (viz **obrázek 15**). V našem průzkumu jsme se příjemců dotazovali na dostupnost alternativních zdrojů financování v jednotlivých zemích. Z odpovědí vyplývá, že celkově je v členských státech EU přístup k jiným zdrojům stále omezený. Údaje o tom, kolik projektů s pečetí excelence bylo z jiných programů v členských státech financováno, Komise nemá.

³⁴ Pracovní dokument útvarů Komise „Vysvětlující poznámky od útvarů Komise k uplatňování pravidel státní podpory pro vnitrostátní a regionální programy financování, nabízejí alternativní podporu pro návrhy projektů v rámci nástroje pro malé a střední podniky s „pečetí excelence“ programu Horizont 2020“, leden 2017.

Obrázek 15 – Užitečnost pečeti excelence

Zdroj: Eurostat.

96. Jak jsme uvedli v informačním dokumentu z března 2018, jelikož chybí vhodný mechanismus koordinace programu Horizont 2020 s dalšími evropskými a vnitrostátními programy, pečeť excelence pomáhá příjemcům nalézt alternativní zdroje financování jen v omezené míře. Situaci žadatelů o finanční prostředky na výzkum tedy nijak neusnadnila.

Vykazování a kontrola projektových nákladů

Pravidla týkající se osobních nákladů byla zjednodušena, ale některé změny způsobily příjemcům potíže a osobní náklady jsou nadále hlavním zdrojem chyb

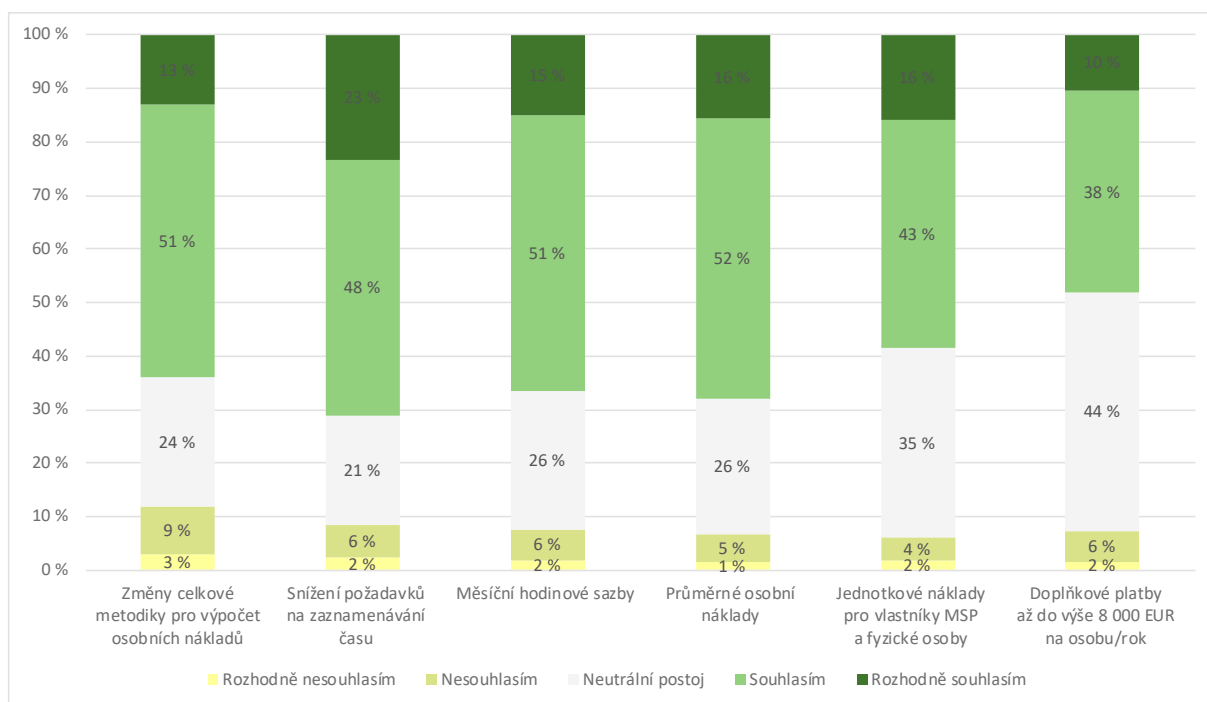
97. Osobní náklady jsou hlavní nákladovou kategorií, která tvoří v průměru přibližně 45 % celkových nákladů na výzkumné projekty programu Horizont 2020.

98. Při našem průzkumu a návštěvách na místě jsme se zajímali o to, zda příjemci považují zjednodušení zavedená v programu Horizont 2020 pro výpočet a vykazování osobních nákladů za přínosná a zda stále existuje potřeba a prostor pro snížení administrativní zátěže v této oblasti.

99. Většina respondentů změny, jež přinesl program Horizont 2020 v souvislosti s osobními náklady, schvalovala. **Obrázek 16** shrnuje jejich názory na:

- změny celkové metodiky pro výpočet osobních nákladů,
- zmírnění požadavků na vykazování času stráveného na daném úkolu (např. zrušení povinnosti zaznamenávat čas pro zaměstnance pracující výhradně na projektu Horizont 2020),
- přijetí měsíční hodinové sazby vedle ročních hodinových sazeb,
- využívání průměrných osobních nákladů vypočtených příjemci,
- uplatňování jednotkových nákladů pro vlastníky malých a středních podniků a fyzické osoby, které nepobírají mzdu,
- přijetí doplňkových plateb až do výše 8 000 EUR na osobu za rok pro neziskové organizace.

Obrázek 16 – Zjednodušující opatření zavedená v programu Horizont 2020 snížila administrativní zátěž ve srovnání se 7. RP

Zdroj: Průzkum EÚD, březen 2018

100. Při bližším pohledu na výsledky našeho průzkumu se ukazuje, že:

- názory závisí na zkušenostech respondentů s projekty programu Horizont 2020³⁵, přičemž zkušenější příjemci jsou k zavedeným změnám zpravidla skeptičtější;
- na otázku, která opatření programu Horizont 2020 administrativní zátěž při vykazování projektových nákladů *zvýšila*, většina respondentů uvedla opatření spojená s výpočtem a vykazováním osobních nákladů;
- na otázku, co by s ohledem na 9. RP bylo nejvíce potřeba zjednodušit, příjemci zmiňovali vykazování osobních nákladů.

³⁵ Měřeno jako počet projektů programu Horizont 2020, na nichž se příjemce podílel.

101. Dále 41 % respondentů našeho průzkumu uvedlo, že při řízení svých projektů v programu Horizont 2020 museli používat zvláštní systém na vykazování času, aniž by se výrazněji snížila jejich zátěž oproti 7. RP.

102. Nejčastější stížnosti příjemců a ostatních zúčastněných stran (například národních kontaktních míst a sdružení) se týkaly:

- používání podrobných časových výkazů s rozdělením podle pracovních balíčků;
- těžkopádných přepočtů, které musí někteří příjemci provádět, aby uvedli do souladu výpočet mezd zaměstnanců s pravidly programu Horizont 2020;
- časté změny během provádění programu Horizont 2020;
- potíží s uplatňováním dodatečných odměn.

103. Po prvních auditech, které Komise provedla u projektů programu Horizont 2020, souviselo 68 % všech následných změn s nesprávným vykazováním osobních nákladů³⁶. Valná většina těchto změn (65 % z celkového počtu) se týkala samotného výpočtu osobních nákladů (reagovala zejména na nesprávný výpočet produktivních hodin, nesprávné mzdové náklady, nesprávný čas vykázaný na danou činnost, chybějící časové výkazy, nesprávné dodatečné odměny) a zbývající část (3 % z celkového počtu) toho, že osobní náklady byly vykázané jako jednotkové náklady³⁷.

104. Celkem 70 % respondentů, kteří vyjádřili svůj názor, se domnívá, že oproti 7. RP pravidla programu Horizont 2020 pro proplácení projektových nákladů více vycházejí z uplatňování obvyklých postupů účtování nákladů. Přesto podíl příjemců, kteří v míře akceptování obvyklých postupů účtování nákladů nevidí mezi 7. RP a programem Horizont 2020 žádný rozdíl, je i nadále vysoký.

³⁶ Také EÚD nachází chyby tohoto typu a informuje o nich ve svých výročních zprávách.

³⁷ *Prezentace Audits and Financial issues (Audity a finanční otázky)*, setkání národních kontaktních míst, 14.–15. března 2018.

105. Uplatňování obvyklých postupů účtování nákladů, zejména pokud jde o osobní náklady, by mohlo snížit administrativní zátěž.

Zátěž spojená s audity klesla, ale příjemci se setkávají s nejednotným postupem při externě zadávaných auditech *ex post*

106. Zásady kontroly a auditu výdajů programu Horizont 2020 jsou vymezeny v nařízení o programu Horizont 2020³⁸. Jejich cílem je zajistit i) odpovídající rovnováhu mezi důvěrou a kontrolou a ii) takový proces auditu, který je v souladu se zásadami hospodárnosti, efektivnosti a účinnosti, aby se minimalizovala zátěž, kterou audit klade na účastníky.

Obrázek 17 – Strategie Komise pro finanční kontrolu a audit v programu Horizont 2020

Osvědčení o finančních výkazech	Kontroly <i>ex ante</i> u žádostí o proplacení nákladů prováděné úředníky odpovědnými za projekt a finančními úředníky	Audity <i>ex post</i> vzorku grantů
• Kontroly <i>ex ante</i> na základě dohodnutých postupů, které provádějí nezávislí auditoři, s nimiž příjemci uzavřeli smlouvy • Při každé žádosti o platbu nad 325 000 EUR (proplacení skutečných nákladů a některých jednotkových nákladů) je nutné poskytnout osvědčení o finančních výkazech	• Přezkum využívání zdrojů • Kontroly věrohodnosti • Analýza odchylek mezi původním rozpočtem a plněním • Analýza osvědčení o finančních výkazech a <i>ex ante</i> osvědčení metodik účtování nákladů	• 7 % všech výdajů programu Horizont 2020 bude předmětem auditu <i>ex post</i> • Nejedná se o regulační požadavek • Takový limit v rámci 7. RP neexistoval

Zdroj: EÚD.

107. V souladu s doporučeními Účetního dvora³⁹ Komise centralizovala vypracování a provádění strategie auditu programu Horizont 2020 do společného auditního útvaru při uplatnění jednotného reprezentativního vzorku v rámci celého programu Horizont 2020 a přijala strategii auditu více založenou na rizicích⁴⁰.

³⁸ Článek 29 nařízení (EU) č. 1291/2013, kterým se stanoví pravidla pro program Horizont 2020.

³⁹ Viz naše zvláštní zpráva č. 2/2013.

⁴⁰ Strategie auditu *ex post* pro program Horizont 2020, GŘ RTD 9.11.2015.

108. V průzkumu jsme se příjemců ptali, jak v programu Horizont 2020 vnímají zátěž spojenou s kontrolou a auditem. Podle 53 % respondentů je v programu Horizont 2020 celková zátěž spojená s auditem oproti 7. RP menší a pouze podle 14 % dotázaných se zvýšila. Dvě třetiny respondentů také uvedly, že auditní zátěž je potřeba ještě snížit.

109. Dotazovaní příjemci oceňovali nový společný auditní útvar coby prostředek k zajištění uceleného přístupu. Někteří respondenti průzkumu si však stěžovali, že proces kontroly a auditu je stále zcela nejednotný. Příčinou mohou být podle jejich názoru časté změny komentované vzorové grantové dohody, kdy si auditoři někdy nebyli vědomi retroaktivních změn nebo nevěděli, se kterou verzí vzorové dohody pracovat.

110. Komise má rámcovou smlouvu s nezávislými externími auditorskými společnostmi; ty pro ni v programu Horizont 2020 vykonávají přibližně 80 % auditů *ex post* a Komise provádí zbylých 20 %. První audity *ex post* projektů programu Horizont 2020 Komise dokončila v roce 2017.

111. Příjemci, s nimiž jsme se setkali během návštěv na místě a workshopů, činnost některých externích auditorských společností kritizovali. Nejčastěji měli výhrady ke kvalitě práce auditorů, jejich malému povědomí o programu a k tomu, jak dlouho jim trvalo vypracovat zprávy o auditu. Stejná kritika zazněla také z národních kontaktních míst na akci pořádané Komisí⁴¹ a při pohovorech.

112. Vytvoření společného auditního útvaru a nová strategie auditu podle našich zjištění snížily zátěž, kterou audit klade na příjemce. Zároveň však konstatujeme, že kvalita auditů *ex post* zadávaných externě by se mohla zlepšit.

⁴¹ Jedenácté setkání národních kontaktních míst v rámci programu Horizont 2020 pro právní a finanční otázky, Brusel 14.–15. března 2018.

Účast malých a středních podniků se zvýšila, ale jisté překážky přetrvávají

113. Pomoc malým a středním podnikům je jednou z priorit Komise v současném programovém období a Komise tyto podniky podporuje v tom, aby se účastnily všech oblastí programu Horizont 2020. Aby jim usnadnila přístup k financování výzkumu a inovací, vytvořila nástroj pro malé a střední podniky⁴², který byl nedávno začleněn do pilotního projektu Evropské rady pro inovace.

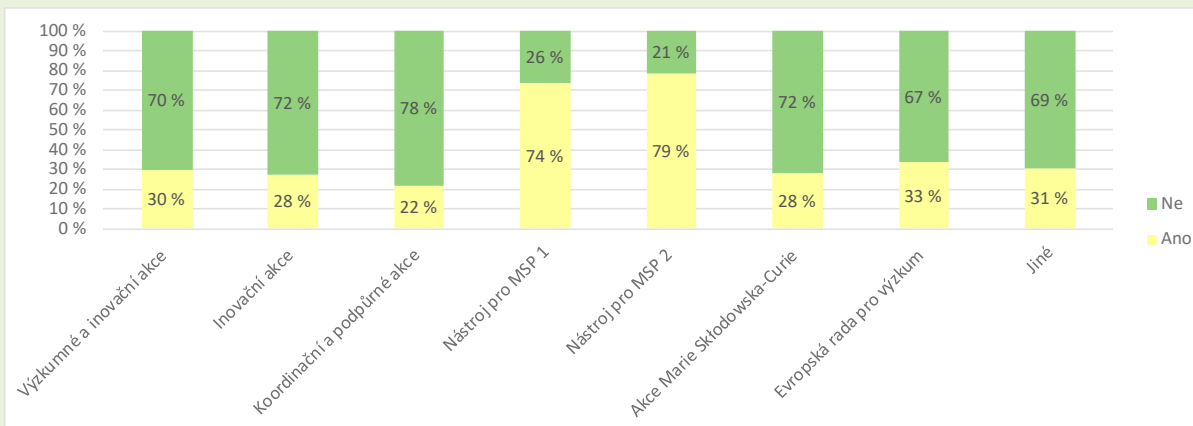
114. Přes vyšší účast malých a středních podniků v programu Horizont 2020 se tyto podniky podle našich informací potýkaly s potížemi jak při podávání žádostí, tak při provádění svých projektů. Pokud ještě neměly s režimy financování EU žádné zkušenosti, obtížně se orientovaly v požadavcích právních předpisů pro získání grantu. Délka a složitost komentované vzorové grantové dohody je obzvláště zatěžující pro ty malé a střední podniky, jež nemají personál, který by se mohl výhradně věnovat výkladu pokynů EU a přípravě požadovaných zpráv.

115. Zjistili jsme, že aby se malé a střední podniky vyrovnaly s obtížemi, na něž naráží při přípravě svých projektových návrhů, jsou silně závislé na externích poradcích. To platí zejména u projektů pro jediného příjemce ve fázi 1 a 2 nástroje pro MSP (viz **rámeček 2**).

Rámeček 2 – Využití externích poradců při přípravě projektových návrhů a zpráv

- Celkem 36 % respondentů našeho průzkumu uvedlo, že během přípravy návrhu vyhledali pomoc externích poradců. Tento údaj se lišil v závislosti na zkušenostech respondentů (méně zkušení příjemci využívali externí podporu častěji), typu respondentů a režimu financování. Nejvíce jsou na externích poradcích závislé malé a střední podniky, které realizují projekt samostatně, zejména ve fázích 1 a 2 nástroje pro MSP (viz **obrázek 18**).

⁴² V rámci nástroje pro malé a střední podniky mohou společnosti žádat o finanční podporu ve dvou odlišných a vzájemně nesouvisejících fázích v závislosti na technologické vyspělosti svých projektů v oblasti inovací. Ve fázi 1 každý projekt obdrží 50 000 EUR na studii proveditelnosti; je-li vybrán, může ve fázi 2 každý projekt získat až 2,5 milionu EUR na financování inovačních činností.

Obrázek 18 – Využití externích poradců při přípravě návrhů v jednotlivých režimech financování

Zdroj: průzkum EÚD, březen 2018

- Hlavní motivací pro využití externích poradců při přípravě návrhu bylo zvýšit šance na úspěch, druhým důvodem pak potřeba zvládnout administrativní náročnost celého procesu. Více než polovina respondentů raději pro tyto účely využila místo vlastních zdrojů externího poradce a menší část využila také jejich vědeckou a technickou podporu.
- Během provádění projektů byli externí poradci využíváni méně než během přípravy návrhů. Nicméně téměř třetina malých a středních podniků uvedla, že v nějaké míře využila jejich služby pro účely řízení projektů a přípravu zpráv. U projektů s jediným příjemcem ve fázích 1 a 2 nástroje pro MSP to bylo ještě více, přibližně 50 %.
- Podle většiny respondentů zůstala potřeba využít externího poradce v programu Horizont 2020 stejná jako v 7. RP nebo stoupla, a to jak v souvislosti s přípravou návrhů, tak v souvislosti s prováděním projektů.
- Pokud jde o cenu za služby externích poradců (jako procentuální podíl celkového financování), mediánová hodnota, kterou respondenti uváděli, činila 5 % při přípravě návrhů a 5 % při provádění projektů.
- Potřeba využít služeb externích poradců v průběhu přípravy návrhu brání tomu, aby se programu Horizont 2020 účastnily malé a střední podniky, které si náklady s tím spojené nemohou dovolit. Toto je zvláště závažný problém pro nové účastníky, jelikož vzhledem ke svým malým zkušenostem právě oni potřebují externí pomoc nejvíce.

ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

116. Většina zjednodušujících opatření, která Komise přijala v rámci programu Horizont 2020, účinně snížila administrativní zátěž pro příjemce, i když ne všechny kroky přinesly očekávaný výsledek a stále je možné leccos zlepšit. Příjemci ve svých odpovědích na náš průzkum vyjádřili potřebu mít uživatelsky vstřícnější pokyny a nástroje a také dále testovat vhodnost a uplatnitelnost nových režimů financování. Důležitá je také stabilita pravidel: příjemci jsou schopni přizpůsobit se složitým prvkům, avšak časté změny pokynů mohou vést k nejasnostem a nejistotě.

Organizační snahy o zjednodušení

117. Zjednodušující opatření zavedená Komisí pro program Horizont 2020 byla výsledkem její analýzy předchozích rámcových programů (zejména 7. RP) a zpětné vazby od hlavních zúčastněných stran. Ke zjednodušení významně přispělo vytvoření společného centra podpory, zejména díky harmonizaci pravidel pro účast, nové strategii auditu a elektronickým řešením pro správu grantů a podávání zpráv (viz **body 15–29**).

118. Řada žadatelů a příjemců má nadále za to, že během procesu žádání o grant a provádění projektů je k nim přistupováno nejednotně. Navzdory úsilí Komise o zlepšení komunikace jen málo příjemců ví o specializovaném podpůrném nástroji, který Komise zřídila pro hlášení případů nejednotného zacházení. Práce informačního servisu pro oblast výzkumu vedle dalších současných způsobů komunikace je navíc podle našich příliš fragmentovaná na to, aby zaručila jednotnost (viz **body 30–40**).

119. Národní kontaktní místa poskytují žadatelům a příjemcům užitečnou pomoc, čímž přispívají k jednotnému uplatňování právních předpisů vztahujících se na program Horizont 2020, avšak zjistili jsme značné rozdíly v úrovni technické podpory a poradenství, které poskytují v jednotlivých členských státech (viz **body 41–45**).

120. Podpůrné nástroje, které Komise vyvinula s cílem usnadnit provádění programů v oblasti výzkumu a inovací, se od začátku programu Horizont 2020 výrazně zdokonalily a příjemci je oceňují. Nicméně účastnický portál měl určité technické problémy (viz **body 46–51**) a manuál Komise pro oblast výzkumu a inovací (komentovaná vzorová grantová dohoda),

jehož účelem je poskytnout ucelené pokyny, postupně nabyt na objemu i složitosti. Časté změny komentované vzorové grantové dohody přispěly k celkové administrativní zátěži a v některých případech vedly k vyšší právní nejistotě pro příjemce (viz **body 52–55**).

Doporučení 1 – lepší komunikace s žadateli a příjemci

Komise by v zájmu lepší komunikace s žadateli o grant a příjemci grantů měla:

- i) vypracovat lepší postupy a kontroly vztahující se na asistenční služby (helpdesky) a zejména služby informačního servisu pro oblast výzkumu a zvýšit informovanost o nástrojích, jejichž prostřednictvím mohou příjemci hlásit nejednotné zacházení při podávání žádosti nebo provádění projektu.
- ii) vyřešit zbývající technické problémy účastnického portálu, zlepšit jeho design a usnadnit navigaci a vyhledávání.
- iii) spolu s členskými státy pracovat na tom, aby se zlepšily metodické a technické pokyny pro národní kontaktní místa, aby tato místa pak mohla potenciálním příjemcům prostředků na výzkum a inovace poskytovat potřebnou kvalitu služeb.

Tato opatření by měla být zavedena do začátku roku 2021.

121. Zjednodušené vykazování nákladů, jaké představují jednorázové částky a ceny na podporu inovací, má potenciál snížit administrativní zátěž spojenou s úplným životním cyklem projektu v programu Horizont 2020. Valná většina příjemců podpory je pro další využívání jednorázových částek. Nemusí být však vhodné pro všechny typy výzkumných a inovačních projektů, a proto je před jejich uplatněním ve větším měřítku třeba získat v této souvislosti přesvědčivé údaje z pilotních testů (viz **body 56–69**).

Doporučení 2 – zintenzivnit testování jednorázových částek

Komise by měla intenzivněji testovat možnosti zjednodušeného vykazování nákladů, zejména jednorázových částek, a za tím účelem:

- i) analyzovat výsledky výzev, které již byly zahájeny v rámci programu Horizont 2020, a informovat o nich, jakmile budou první výsledky k dispozici;

- ii) zahájit nové pilotní iniciativy v širším měřítku s cílem určit nejvhodnější typy projektů, posoudit možné nedostatky a navrhnout vhodná nápravná opatření.

Tato opatření by měla být zavedena okamžitě.

Zahájení projektu

122. Pouze 20 % respondentů našeho průzkumu se domnívalo, že zjednodušující opatření Komise skutečně snížila administrativní zátěž spojenou s žádáním o financování. Polovina respondentů uvedla, že objem práce vynaložené na vypracování návrhu se nijak nezměnil (viz **body 70–71**).

123. Většina respondentů byla spokojena s tím, že zrušení fáze vyjednávání usnadnilo práci, ale značná část dotazovaných zastávala opačný názor. Podle první skupiny respondentů zrušení formálních vyjednávání celý proces urychlilo, přičemž doladování projektu je nadále možné v grantové dohodě. Druhá skupina měla za to, že změny grantové dohody po jejím podpisu jsou nyní pravděpodobnější (viz **body 72–75**).

124. Žadatelé litují práce vynaložené na vypracování dlouhých projektových návrhů, které mají dobrou kvalitu, avšak ne natolik, aby získaly financování. Širší uplatňování dvoufázových výzev by podle respondentů zatížení omezilo, ale bylo by vhodné pouze v takových vědeckých oborech a sektorech trhu, v nichž další fáze nezdrží uvedení projektových výsledků na trh (viz **body 76–79**).

Doporučení 3 – zvážit větší využití dvoufázového postupu hodnocení

Komise by měla vymezit větší počet témat, u nichž by dvoufázový postup hodnocení návrhů mohl snížit administrativní zátěž neúspěšných žadatelů, a zároveň zachovat co nejkratší lhůtu pro udělení grantu, pakliže rychlost uvedení na trh hraje kriticky důležitou roli.

Toto opatření by mělo být zavedeno do začátku roku 2021.

125. Většina respondentů považovala hodnotící kritéria pro posuzování návrhů za vhodná. Někteří příjemci se však obávali, že odborníci nemusí mít dostatečné odborné znalosti zaručující kvalitu hodnocení, zejména v případě multidisciplinárních projektů. Může se také stát, že hodnotitelé nedostanou na vyhodnocení dlouhých a náročných návrhů dost času, a

navíc denní sazba odměny za tuto práci je od roku 2007 stále stejná. Značný počet příjemců vyjádřil nespokojenost s kvalitou zpětné vazby o hodnocení, což je může odradit od toho, aby se pokoušeli své další návrhy vylepšit (viz **body 80–90**).

Doporučení 4 – Přehodnotit podmínky odměňování odborných hodnotitelů

Komise by měla aktualizovat denní sazbu odměny za práci odborníků a přehodnotit dobu, kterou potřebují na spolehlivé vyhodnocení projektových návrhů.

Tato opatření by měla být zavedena do konce roku 2019.

126. Pečeť excelence má na vnitrostátní úrovni pouze omezený dopad, protože není v členských státech všeobecně uznávanou značkou. Nevedla proto k odpovídajícímu snížení zátěže žadatelů, kteří předložili kvalitní návrhy (viz **body 91–96**).

Doporučení 5 – Zvýšit uznávání pečeti excelence

Komise by měla:

- i) zakomponovat do příštího rámcového programu patřičné mechanismy, které usnadní, aby jednotlivé evropské a vnitrostátní programy financování uznávaly vynikající výzkumné projekty;
- ii) pracovat na vytváření synergií mezi programy, a zvýšit tak pravděpodobnost, že projekty s pečeti excelence budou mít snazší přístup k jiným zdrojům financování;
- iii) vypracovat odpovídající pokyny, jak pečeť excelence využívat.

Tato opatření by měla být zavedena do začátku roku 2021.

Vykazování a kontrola projektových nákladů

127. Většina dotazovaných příjemců ocenila opatření zavedená v programu Horizont 2020 pro zjednodušení výpočtu a vykazování osobních nákladů. Objevilo se však několik negativních vedlejších účinků a úpravy učiněné během provádění programu vedly k určitým nejasnostem a právní nejistotě. Výpočet a vykazování osobních nákladů zůstává hlavní oblastí, v níž by další zjednodušení příjemcům pomohlo, protože by snížilo administrativní nároky. K omezení administrativní zátěže by mohlo přispět větší využívání obvyklých postupů účtování nákladů, zejména osobních nákladů (viz **body 97–105**).

Doporučení 6 – zajistit stabilitu pravidel a pokynů pro účastníky

Komise by měla:

- i) mezi rámcovými programy zachovat kontinuitu pravidel pro účast, kdykoli je to možné;
- ii) minimalizovat změny pravidel v průběhu provádění rámcového programu;
- iii) zjednodušit pracovní výkazy, aby se nemusela zbytečně vykazovat práce podle jednotlivých pracovních balíčků;
- iv) měla by prozkoumat možnost ve větší míře akceptovat obvyklé postupy účtování nákladů, zejména pokud jde o osobní náklady.

Tato opatření by měla být zavedena do začátku roku 2021.

128. Komise pro program Horizont 2020 zavedla strategii auditu, která více než u předchozích rámcových programů vychází z koncepce založené na riziku. Podle našich zjištění tato nová strategie snížila zátěž, kterou audit klade na příjemce. Zároveň se ale ukázalo, že kvalitu auditů *ex post* prováděných externími auditními společnostmi by bylo možné zlepšit. Proces auditů *ex post* je stále považován za příliš dlouhý (viz **body 106–112**).

Doporučení 7 – zlepšit kvalitu externě zadávaných auditů *ex post*

Komise by měla:

- i) zlepšit své postupy pro posuzování kvality externě zadávaných auditů *ex post*;
- ii) urychlit takové audity.

Tato opatření by měla být zavedena do začátku roku 2021.

Účast malých a středních podniků

129. Účast malých a středních podniků se v programu Horizont 2020 ve srovnání se 7. RP zvýšila. Některé malé a střední podniky se však podle našich informací potýkaly s potížemi jak při podávání žádostí, tak při provádění svých projektů. Běžně při přípravě návrhů, zejména v rámci nástroje pro MSP, a v menší míře i při řízení projektů a přípravě zpráv

využívají externí poradce. V programu Horizont 2020 se navíc děje ještě více než v 7. RP. Jedním z hlavních důvodů vyhledání vnější podpory je snaha vyrovnat se s komplexními pravidly programu. Objemné pokyny představovaly pro malé a střední podniky další zátěž (viz **body 113–115**).

Doporučení 8 – dále zjednodušit nástroj a pokyny pro malé a střední podniky

Komise by měla své nástroje a pokyny ještě více zjednodušit tak, aby práce s nimi byla přes veškerou jejich komplexnost co nejméně zatěžující pro malé a střední podniky a zejména začínající podniky, které mají z hlediska zdrojů i personálu při přípravě projektů omezené možnosti. S ohledem na malé a střední podniky a nové účastníky by měla zejména uvažovat o vydání zkrácené verze pokynů (komentované vzorové grantové dohody).

Tato opatření by měla být zavedena do začátku roku 2021.

Tuto zprávu přijal senát IV, jemuž předsedá Neven MATES, člen Účetního dvora, v Lucemburku na svém zasedání dne 2. října 2018.

Za Účetní dvůr

předseda

Klaus-Heiner LEHNE

Rizika, která jsou podle příjemců spojena se zjednodušeným vykazováním nákladů

- Jednorázové částky a ceny mohou být vhodnější pro menší technologicky vyspělé projekty s jasně vymezenými výstupy a méně vhodné pro větší projekty v oblasti základního výzkumu, které jsou ze své podstaty rizikovější.
- Hodnocení výsledků projektu má zásadní význam a Komise se při něm bude muset spoléhat na kvalifikované odvětvové hodnotitele (které je často obtížné najít).
- V případě navázání plateb na dosahování vědeckých výsledků by se mohlo stát, že příjemci nedostanou na výzkumnou práci, kterou provedli, žádné financování.
- Pokud nebudou jednorázové částky indexovány podle vnitrostátních nákladů práce, koordinátoři projektů mohou být v pokušení vybírat projektové partnery na základě očekávaných nákladů práce a nikoliv podle kvality vědeckých výsledků. To může vést k zeměpisné nerovnováze ve prospěch zemí, kde jsou tyto náklady nižší.
- Řízení projektů a konsorcií bude složitější. V projektových konsorciích by mohlo dojít k napětí (zejména v případě velkých projektů s více příjemci) kvůli větší finanční provázanosti mezi partnery v projektu (pokud například celé konsorcium neobdrží financování v případě nedostatečných výsledků jednoho z partnerů). Pokud se tato otázka patřičně neřeší, zavedená konsorcia by mohla projevovat menší ochotu zapojovat do projektů nové, potenciálně nespolehlivé partnery, zejména malé a střední podniky.
- Ceny na podporu inovací mohou určité subjekty zvýhodňovat. Menší subjekty nebudou mít zdroje pro realizaci výzkumných projektů bez předběžného financování nebo přiměřené záruky, že budou financovány *ex post*. Veřejné subjekty, např. mnoho univerzit a výzkumných středisek, si riziko, že cenu nezískají (po té, co uskutečnili výzkumný projekt), nemohou dovolit a nemohou zahájit výzkumný projekt bez finanční podpory.

**ODPOVĚDI KOMISE NA ZVLÁŠTNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA
„VĚTŠINA ZJEDNODUŠUJÍCÍCH OPATŘENÍ V PROGRAMU HORIZONT 2020
USNADNILA PŘÍJEMCŮM SITUACI, ALE STÁLE EXISTUJÍ PŘÍLEŽITOSTI KE
ZLEPŠENÍ“**

SHRNUTÍ

VIII. V rámci „pečetí excelence“ nyní funguje přes 30 různých režimů podpory v 15 zemích. Komise nicméně uznává, že program je třeba rozvinout. Podrobnosti viz odpověď Komise k bodu 91.

X. Společný auditní útvar nyní pracuje usilovněji na tom, aby byly všechny audity efektivní. Externí společnosti se pečlivě sledují a kontrolují formou mítinků, školení, denních pokynů a doporučení.

XI. Komise všechna doporučení přijímá.

PŘIPOMÍNKY:

Souhrnná odpověď Komise k bodům 35 a 36:

Smluvní dodavatel reaguje do tří pracovních dnů a zprávy za období 2016/2017 obsahují informace o době reakce jednotlivých asistenčních služeb (helpdesků) (v průměru 7,5 dne).

Decentralizovaná struktura umožňuje, aby na konkrétní dotaz reagovala přímo ta nejkompetentnější služba. Všech 36 tematicky zaměřených asistenčních služeb dává k dispozici personál s odpovídajícími odbornými znalostmi z konkrétní oblasti, podle technických modalit a charakteristik daných režimů. Díky tomu je systém konzistentnější a koherentnější.

Ve velmi omezeném množství případů, kdy účastníci obdrží nesprávné informace, je chyba napravena specializovaným podpůrným nástrojem v rámci informačního servisu pro oblast výzkumu, který danému účastníkovi zašle opravný e-mail.

66. Podle finančního nařízení¹ nesmí kaskádové granty překročit 60 000 EUR na jednu třetí stranu, s výjimkou případů, kdy je nutné splnit cíle dané akce. Komise zdůrazňuje, že číselné údaje uvedené v textu se týkají konkrétní oblasti pracovního programu (ICT).

Souhrnná odpověď Komise k bodům 92 až 96:

Pečeť excelence byla prvním konkrétním pokusem o vytvoření konkrétních synergií s ESI fondy. Určitého úspěchu dosáhla – vzniklo 35 režimů v 15 členských státech. Komise ovšem uznává, že její dopad je omezený.

V rámci programu Horizont 2020 podnikla Komise několik kroků, aby potenciální dopad režimu zlepšila:

– v roce 2016 ji rozšířila na akce „Marie Curie“,

– začátkem ledna 2017 vydala vysvětlivky k uplatňování pravidel státní podpory týkající se pečetí excelence,

¹ Nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 ze dne 25. října 2012, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (Úř. věst. L 298, 26.10.2012, s. 1).

- zřídila komunitu pro sdílení praktických postupů, která sdružuje přes 200 financujících subjektů,
- vydala pokyny.

Nicméně nedostatky, které Účetní dvůr zjistil, zejména to, že vnitrostátní programy a programy ESI fondů mají možnost volby, zda budou pečeti uznávat, jsou i nadále problémem.

Navrhované programy příští generace budou ještě více usnadňovat synergie mezi rámcovým programem EU pro výzkum, programy ESI fondů a dalšími programy EU a vnitrostátními a regionálními programy. Nová ustanovení přitom čerpají zejména právě ze zkušeností s pečeti excelence.

109. Společný auditní útvar zřídil skupinu pro kontrolu kvality, která přezkoumává všechny auditorské zprávy – navrhovaná i konečná znění – a zajišťuje jejich soulad s platnými předpisy a předchozími výroky auditora ke stejným otázkám.

111. Společný auditní útvar klade velký důraz na to, aby se audity prováděly konzistentním způsobem a velmi kvalitně. Externí společnosti jsou pečlivě sledovány a kontrolovány formou mítinků, školení, denních pokynů a doporučení.

Souhrnná odpověď Komise k bodům 113 a 114:

Komise poznamenává, že počet účastníků se malých a středních podniků výrazně stoupl, což ukazuje, že program Horizont 2020 je v jejich oslovování a podpoře úspěšný.

V 7. RP tvořily malé a střední podniky 17 % relevantních výdajů, příspěvky EU za dané sedmileté období činily 4,9 miliardy EUR. V H2020 se do července 2018 malé a střední podniky podílely na relevantních výdajích 24 %, tedy překročily stanovenou 20% hranici, příspěvky EU za pouhé čtyři roky dosáhly 5,6 miliardy EUR

ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

118. Účastníci mohou případné nejednotné zacházení hlásit prostřednictvím webového formuláře informačního servisu pro oblast výzkumu na portálu účastníků.

Decentralizovaná struktura umožňuje, aby na konkrétní dotaz reagovala přímo ta nejkompetentnější služba. Všechny 36 tematicky zaměřených asistenčních služeb má k dispozici personál s odpovídajícími odbornými znalostmi z konkrétní oblasti, díky čemuž je systém konzistentnější a koherentnější.

Specializovaný podpůrný nástroj v rámci informačního servisu pro oblast výzkumu navíc provádí kontrolu kvality.

Doporučení 1 – lépe komunikovat s žadateli a příjemci

Komise toto doporučení přijímá.

Doporučení 2 – intenzivněji testovat jednorázové částky

Komise toto doporučení přijímá.

123. Průměrný počet změn na jeden grant v 7. RP byl 0,99. U H2020 činí předběžný počet 0,60. Domněnka, že zrušení fáze vyjednávání zvýší pravděpodobnost změn grantové dohody po jejím podpisu, se tedy nepotvrdila.

Doporučení 3 – více využívat dvoufázové hodnocení návrhů

Komise toto doporučení přijímá.

Doporučení 4 – přehodnotit sazbu odměny za práci odborníků

Komise toto doporučení přijímá.

126. K dnešnímu dni funguje 35 režimů programu pečeť excelence v 15 zemích. Komise uznává, že zde existuje nevyužitý potenciál. Pro příští generaci programů byla doplněna další ustanovení. Členské státy ovšem ani nadále nebudou mít povinnost pečeť excelence uznávat, to je otázkou jejich volby.

Doporučení 5 – zajistit větší uznávání pečeti excelence

Komise toto doporučení přijímá.

Doporučení 6 – zajistit kontinuitu pravidel účasti

Komise toto doporučení přijímá.

128. Viz odpovědi Komise k bodům 109 a 112.

Doporučení 7 – zlepšit kvalitu externích auditů *ex post*

Komise toto doporučení přijímá.

Doporučení 8 – ještě více zjednodušit nástroje a pokyny pro malé a střední podniky

Komise toto doporučení přijímá.

Činnost	Datum
Přijetí memoranda o plánování auditu / zahájení auditu	12.12.2017
Oficiální zaslání návrhu zprávy Komisi (nebo jinému kontrolovanému subjektu)	19.7.2018
Přijetí závěrečné zprávy po řízení o sporných otázkách	2.10.2018
Obdržení odpovědí Komise (nebo jiného kontrolovaného subjektu) ve všech jazycích	31.10.2018

PDF ISBN 978-92-847-0727-0
HTML ISBN 978-92-847-0728-7

doi:10.2865/80655
doi:10.2865/07222

QJ-AB-18-020-CS-N
QJ-AB-18-020-CS-Q

O zjednodušení financování výzkumu a inovací v EU se jedná mnoho let a průmyslová odvětví, akademická obec a výzkumní pracovníci z celé Evropy usilují o jednodušší právní předpisy, lepší komunikaci s Evropskou komisí, právní jistotu a jednotnost. V rámci programu Horizont 2020 Komise zavedla změny, jejichž cílem je zjednodušit pravidla v této oblasti. Při auditu jsme zjišťovali, zda tyto změny účinně snížily administrativní zátěž pro příjemce. Dospěli jsme k závěru, že většina zjednodušujících opatření byla účinná, i když ne všechny kroky přinesly očekávaný výsledek a stále je možné leccos zlepšit. Příjemci potřebují uživatelsky vstřícnější pokyny a nástroje a Komise by měla provést další testy vhodnosti a uplatnitelnosti nových režimů financování. Důležitá je také stabilita pravidel a i když jsou příjemci schopni přizpůsobit se složitým prvkům, časté změny pokynů mohou vést k nejasnostem a nejistotě.

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

Úřad pro publikace

EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Lucemburk
LUCEMBURSKO

Tel.: +352 4398-1

Dotazy: eca.europa.eu/cs/Pages/ContactForm.aspx

Internetová stránka: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors

© Evropská unie, 2018

K jakémukoli použití či reprodukci fotografií nebo jiných materiálů, které nejsou chráněny autorskými právy Evropské unie, je nutno získat povolení přímo od držitelů autorských práv.